

**ŠIAULIŲ UNIVERSITETAS
EDUKOLOGIJOS FAKULTETAS
KŪNO KULTŪROS IR SPORTO EDUKOLOGIJOS KATEDRA**

Vidmantas Bertys

Ištęstinių Kūno kultūros bakalauro studijų programos
IV kurso studentas

**KREPŠININKŲ VARŽYBŲ VEIKLOS ANALIZĖ AMŽIAUS
ASPEKTU**

Bakalauro darbas

Darbo vadovas
lekt. Arūnas Grabauskas

Šiauliai, 2013

Darbas originalus Vidmantas Bertys
(studento parašas)

TURINYS

TURINYS	2
SANTRAUKA	3
SUMMARY	4
ĮVADAS	6
1. LITERATŪROS APŽVALGA IR ANALIZĖ	9
1.1. Krepšinio varžybų ypatumai.....	9
1.2. Krepšininkų varžybų veiklos vertinimas	16
1.3. Jaunųjų krepšininkų varžybų veikla ir rodikliai	21
2. TYRIMO METODIKA IR ORGANIZAVIMAS	23
2.1. Tyrimo metodai	23
2.2. Tyrimo organizavimas	25
2.3. Tiriamieji	26
3. TYRIMO REZULTATAI IR JŲ ANALIZĖ	27
3.1. Krepšininkų varžybų veiklos rodiklių analizė savo amžiaus grupėje	27
3.2. Krepšininkų varžybų veiklos rodiklių analizė žaidžiant vyresniojo amžiaus grupėje.....	40
3.3. Varžybų veiklos rodiklių lyginamoji analizė.....	45
IŠVADOS	47
LITERATŪRA.....	48

SANTRAUKA

KREPŠININKŲ VARŽYBŲ VEIKLOS ANALIZĖ AMŽIAUS ASPEKTU

Bakalauro darbas

Tyrimo aktualumas. Atsižvelgiant į aplinkybes, tampa aktualu objektyviai įvertinti atvejus, kai jaunesni krepšininkai žaidžia ne tik savo, bet ir vyresnių žaidėjų komandose. Ryškėjant naujai tendencijai, šios temos nagrinėjimas praktine prasme suteiktų naudingų žinių ne tik Lietuvos sporto mokyklų, bet ir jaunųjų krepšininkų rinktinių treneriams.

Ištyrus jaunųjų krepšininkų, žaidžiančių savo amžiaus ir vyresniųjų komandose, veiklos rodiklių kaitą svarbiausiose varžybose ir atlikus lyginamąją analizę, būtų galima geriau pažinti, įvertinti ir kryptingai valdyti šį procesą, numatyti jo tendencijas, plėtros kryptis bei galimybes.

Tyrimo objektas. 1996 metų gimimo krepšininkų varžybų veiklos rodiklių kaita.

Tyrimo tikslas. Ištirti Mažeikių sporto mokyklos 1996 metų gimimo krepšininkų, žaidžiančių Lietuvos moksleivių krepšinio lygos skirtingų amžiaus grupių čempionatuose, varžybų veiklos rodiklius ir atlikti lyginamąją analizę.

Darbo uždaviniai:

1. Apibendrinti jaunųjų krepšininkų varžybų veiklos rodiklius teoriniu aspektu.
2. Nustatyti jaunųjų krepšininkų varžybų veiklos rodiklius savo amžiaus grupėje.
3. Išnagrinėti varžybų veiklos rodiklius žaidžiant vyresniojo amžiaus grupėje.
4. Atlikti varžybų veiklos rodiklių lyginamąją analizę.

Tyrimė dalyvavo 14 Mažeikių sporto mokyklos 1996 metų gimimo krepšininkų, žaidusių jaunučių vaikinų „A“ (gim. 1996 m. ir jaunesni) krepšinio čempionato I diviziono ir jaunių vaikinų „B“ (gim. 1995 m. ir jaunesni) krepšinio čempionato II diviziono rungtynėse. Tyrimui atlikti buvo naudojami Lietuvos moksleivių krepšinio lygos 2011/2012 metų sezono komandų statistiniai duomenys ir krepšininkų trenerio fiksuoti rodikliai.

Tyrimo duomenys buvo analizuojami matematinės statistikos metodais.

Rezultatai. Ištyrus Mažeikių sporto mokyklos 1996 m. gimimo krepšininkų, žaidžiančių Lietuvos moksleivių krepšinio lygos skirtingų amžiaus grupių čempionatuose, varžybų veiklos rodiklius ir atlikus lyginamąją analizę, nustatyta, kad krepšininkų varžybų veiklos rodikliai statistiškai reikšmingai nesiskiria žaidžiant tiek savo, tiek ir metais vyresniųjų amžiaus grupėje.

SUMMARY

ANALYSIS OF BASKETBALL PLAYERS' GAMING ACTIVITY BY AGE ASPECT

The relevance of the topic nowadays. Taking into account the circumstances, it becomes relevant to carry out objective evaluation of the cases where young basketball players are playing not only in the teams of their contemporaries but also in the teams of older players. As a new trend is emerging, the analysis of the present subject from practical point of view would provide useful knowledge not only to Lithuanian sports schools but also to the coaches of teams of young basketball players.

Analysis of the change of competition activity ratios of young basketball players, playing in the teams of their contemporaries as well as in the teams of older players, during the most important basketball matches and comparative analysis would allow to know this process better, evaluate and manage it, to anticipate its tendencies, development directions and opportunities.

The object of the research. The change of competition activity ratios of basketball players born in 1996.

The purpose of the work. To analyze competition activity ratios of basketball players born in 1996, students of Mažeikiai Sports School, who played in the championships of different age groups of the Lithuanian Students' Basketball League and to perform comparative analysis.

The goals of the research::

1. To generalize competition activity ratios of young basketball players from theoretical point of view.
2. To estimate competition activity ratios of young basketball players in their age group.
3. To analyse competition activity ratios of players playing in the older age group.
4. To perform comparative analysis of competition activity ratios.

14 basketball players, students of Mažeikiai Sports School, born in 1996, who played in the matches of the first division of the Basketball Championship for young boys "A" (born in 1996 or younger) and in the matches of the second division of the Basketball Championship for young boys "B" (born in 1995 and younger) participated in the research. Statistical data of the teams of the season 2011/2012 of the Lithuanian Students' Basketball League and the ratios recorded by the coach of basketball players were used for the research.

The research data was analyzed by applying the methods of mathematical statistics.

Findings. Upon the analysis of competition activity ratios of basketball players, students of Mažeikiai Sports School, born in 1996, who played in the championships of different age groups of the Lithuanian Students' Basketball League and upon performance of comparative analysis it has been determined that the difference between basketball players' competition activity ratios when playing in the group of their contemporaries and in the group of one year older players is not statistically significant.

IVADAS

Šiuolaikinio krepšinio išskirtinis bruožas – didelis žaidimo tempas, todėl ir krepšininkai tampa vis stipresni, greitesni, šoklesni, jų žaidimo funkcijos tobulėja (Garastas, 2002). Jiems reikia aktyviau kovoti ne tik dėl kamuolio, bet ir dėl kiekvieno aikštelės ploto. Norėdami atlaikyti tokius krūvius ir sportinę konkurenciją, žaidėjai turi būti gerai pasiruošę ir fiziškai, ir psichologiškai.

Tyrimo aktualumas. Krepšinio, kaip ir kitų sporto šakų, mokslas yra tarsi neužbaigta knyga, kurios puslapius nuolat rašome. Šio mokslo pasiekimai ir jų perdavimas specialistams, visuomenei – svarbi jungtis, nes Lietuvoje krepšinio žaidimas vis dar yra numeris pirmas.

Įvairaus amžiaus ir lygio krepšininkų, dažniausiai suaugusiųjų ir aukšto meistriškumo, sportinio parengtumo ypatumus yra nagrinėję daugelis ne tik mūsų šalies, bet ir užsienio trenerių, funkcionierių, mokslininkų, medikų. Lietuvos jaunųjų krepšininkų rengimo fizines ypatybes, techninį, taktinį parengimą, treniravimo metodus savo knygose analizavo S. Stonkus (1985, 1987, 2003), Š. Sakalauskas (1995), R. Paulauskas (1999), V. Gedvilas (1999), R. Butautas (2002), Balčiūnas (2005). Jaunimo krepšinio komandų veiklos analizės, žaidėjų fizinių, funkcinų bei techninių galių rodikliai taip pat yra pristatomi leidiniuose, žurnaluose, konferencijose, kongresuose, nagrinėjami disertacijose, magistriniuose bei bakalauriniuose darbuose. Išvados ir rekomendacijos ne visada ir tinkamai yra pateikiamos viešojoje erdvėje, todėl sporto specialistus, trenerius pasiekia ne visi naujausi tyrimai.

Jaunuolių varžybų veiklos rodikliai tiriami nepakankamai, nors tai yra vienas iš sportinio rengimo segmentų. Juk ne tik treniruočių, bet ir varžybų metu gerėja žaidėjų sportinis pasirengimas, ugdomas gebėjimas įveikti sunkesnius išbandymus, stiprėja motyvacija. Varžybų veiklos rodikliai parodo realias žaidėjų galimybes rungtynių metu, todėl specialistai, pasitelkę patirtį, gali įvertinti jaunųjų krepšininkų sportinę formą ir planuoti veiklą pagal varžybų tikrovę, numatyti kryptis ir perspektyvas.

Gana dažnai ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, pavyzdžiui, Kroatijoje, būna atvejų, kai jaunesni krepšininkai žaidžia ne tik savo, bet ir vyresnių žaidėjų komandose, atstovauja rinktinėms. Tačiau susistemintos informacijos apie šių krepšininkų varžybų veiklos rodiklių analizes, jų ypatumus nėra.

Pasak buvusio Vilniaus Šarūno Marčiulionio krepšinio akademijos „I-Schuco“ trenerio R. Peniko (2012), žaidžiant krepšinį jaunių amžiuje vienerių metų skirtumas yra labai nežymus. Jo vadovaujami auklėtiniai Lietuvos moksleivių krepšinio lygos (toliau – MKL) 2010/2011 m. sezono vyriausiųjų vaikinų čempionato finale grūmėsi su metais jaunesnių vaikinų

komanda – Kauno Arvydo Sabonio krepšinio centro I komanda. 2011/2012 m. sezono finalo ketverte taip pat buvo viena metais jaunesnių vaikų komanda. Jaunių vaikų „B“ (gim. 1995 m.) krepšinio čempionato II divizione rungtyniavo 1996 m. gimę Š. Marčiulionio KA IV-Blancomet jaunieji krepšininkai ir iškovojo I-ąją vietą bei teisę žaisti I divizione. I divizione žaidė ir Sabonio KC-Katos grupės vaikinai. Tiriamieji Mažeikių sporto mokyklos (toliau – SM) 1996 metų gimimo krepšininkai dalyvavo jaunučių vaikų „A“ (gim. 1996 m.) MKL krepšinio čempionato I divizione ir jaunių vaikų „B“ (gim. 1995 m.) krepšinio čempionato II divizione. Komanda tarp savo bendraamžių 2009/2010 m. Lietuvos MKL čempionato I divizione iškovojo III vietą, 2010/2011 metų ir 2011/2012 metų sezonuose tapo IV vietos laimėtojais, o vyresniojo amžiaus grupės II diviziono čempionate liko ketvirti.

Ryškejant naujai tendencijai, šios temos nagrinėjimas praktine prasme suteiktų naudingų žinių ne tik sporto mokyklų, bet ir jaunųjų krepšininkų rinktinių treneriams. Šiuo metu jiems stinga pagrįsto atitinkamo požiūrio į šią problemą.

Tyrimo problema. Praktikoje dėl įvairių priežasčių susidaro situacijos, kai krepšininkams tenka rungtyniauti ne tik savo, bet ir vyresnio amžiaus grupės čempionatuose.

Kokie yra krepšininkų, žaidžiančių skirtingų amžiaus grupių čempionatuose, varžybų veiklos rodiklių ypatumai?

Tyrimo objektas. 1996 metų gimimo krepšininkų varžybų veiklos rodiklių kaita.

Tyrimo tikslas. Ištirti Mažeikių SM 1996 metų gimimo krepšininkų, žaidžiančių Lietuvos MKL skirtingų amžiaus grupių čempionatuose, varžybų veiklos rodiklius ir atlikti lyginamąją analizę

Uždaviniai:

1. Apibendrinti jaunųjų krepšininkų varžybų veiklos rodiklius teoriniu aspektu.
2. Nustatyti jaunųjų krepšininkų varžybų veiklos rodiklius savo amžiaus grupėje.
3. Išnagrinėti varžybų veiklos rodiklius žaidžiant vyresniojo amžiaus grupėje.
4. Atlikti varžybų veiklos rodiklių lyginamąją analizę.

Tyrimo metodai:

1. Literatūros šaltinių analizė;
2. Pedagoginis stebėjimas;
3. Dokumentų analizė;
4. Aprašomoji statistika;
5. Matematinė statistika;
6. Lyginamoji analizė.

Tyrimo imtis ir organizavimas. Tyrimo kontingentą sudarė Mažeikių SM 1996 metų gimimo krepšininkai (n=14), dalyvavę jaunučių vaikinų „A“ (gim. 1996 m. ir jaunesni) krepšinio čempionato I diviziono ir jaunių vaikinų „B“ (gim. 1995 m. ir jaunesni) krepšinio čempionato II diviziono rungtynėse.

Tyrimui atlikti buvo naudojami MKL 2011 – 2012 m. sezono jaunučių vaikinų „A“ krepšinio čempionato I divizione rungtyniaujančios Mažeikių SM komandos statistiniai duomenys ir jaunių vaikinų „B“ krepšinio čempionato II diviziono Mažeikių SM komandos rodikliai.

Darbo struktūra ir apimtis. Darbą sudaro: santrauka lietuvių ir anglų kalbomis, įvadas, trys dalys, išvados, literatūros sąrašas ir priedai. Darbe pateiktos 8 lentelės, 17 paveikslėlių, 2 priedai.

1. LITERATŪROS APŽVALGA IR ANALIZĖ

1.1. Krepšinio varžybų ypatumai

Sportas – socialinis reiškiny, neatsiejama visuomeninės kultūros dalis – rengimosi varžyboms ir dalyvavimo jose sistema, siekiant geriausių sportinių rezultatų. Sportas apima sistemingą mokymąsi, lavinimąsi ir varžymąsi (Sporto terminų žodynas, 2002). „Sportas visais laikais buvo garbingos ir taurios kovos arena, visada padėjo ir padeda ugdyti pačius geriausius žmogaus asmenybės bruožus“ (Miškinis, 2002).

S. Stonkus (2003) teigia, jog krepšinis – viena populiariausių sporto šakų ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje. Šiuolaikinis krepšinis pasižymi aukštu žaidimo tempu, greitu situacijų pasikeitimu, pastovia kova su varžovu, nustatytas kamuolio valdymo laikas reikalauja visapusiško sportininko parengimo (Gomelskij, 1997).

Krepšinis – komandinė sporto šaka, kurioje dviejų komandų žaidėjai varžosi, stengdamiesi surinkti kuo daugiau taškų ir laimėti. Tai judrus ir ištvermės reikalaujantis žaidimas. Jį gali žaisti įvairaus amžiaus ir fizinio parengtumo žmonės. Šis žaidimas ne tik stiprina sveikatą, orientaciją, didina darbingumą, bet ir ugdo kolektyviškumą, drausmingumą (Stonkus, 2003).

Šiuolaikinio krepšinio išskirtinis bruožas – intensyvus žaidimo tempas, todėl krepšininkai tampa vis stipresni, greitesni, šoklesni, aktyviau kovoja dėl kamuolio ir kiekvieno aikštelės ploto, jų žaidimo funkcijos tobulėja. Perdavimai, metimai į krepšį, kamuolio varymas atliekami judant dideliu greičiu. Krepšiniui, kaip ir kitiems sporto žaidimams, charakteringa judesių įvairovė, apimanti įvairius bėgimo, šuolių, kamuolio metimo iš vietos ir šuolio metu, jėgos elementus ir t.t. Žaidimo metu šie judesiai atliekami sąveikaujant su kitais žaidėjais. Žaidžiant krepšinį reikalavimai keliami visoms žmogaus organizmo funkcijoms. Žaidimas turi įtakos visų fiziologinių funkcijų vystymuisi.

Kaip teigia P. Karoblis, A. Raslanas ir kt. (2005), varžybos svarbiausia sportininko rengimo forma.

Krepšinio varžybos reikalauja didelių fizinių, moralinių ir psichologinių pastangų. Varžybų sėkmė priklauso nuo individualių žaidėjo psichologinių savybių. Psichologinis klimatas – sportininkų arba sporto kolektyvo (komandos) narių emocinis bei psichologinis nuteikimas, atspindintis asmeninius ir dalykinius tarpusavio santykius, jų vertybines orientacijas, moralines

normas ir interesus (Sporto terminų žodynas, 2002). Yra nustatytas ryšys tarp psichologinio klimato ir konkrečių sportinių rezultatų (Chanin, 1980). Kuo geresnis psichologinis klimatas komandoje:

1. Tuo kolektyvo nariai geriau vertina vienas kitą.
2. Kuo geriau vertina vienas kitą, tuo geriau vertina save.
3. Kuo geriau vertina vienas kitą ir save, tuo geriau vertina ir trenerį.
4. Kuo geriau vertinami komandos draugai ir treneris, pasitikima savimi, tuo daugiau visa komanda geba susitelkti ir pasiekti geresnių rezultatų.

Psichologinių įgūdžių ugdymo svarba yra neabejotina, nes sportinė veikla vyksta sunkiomis varžybų sąlygomis, kai įgūdžiams ir mokėjimams realizuoti reikia maksimalaus psichologinio patikimumo (Malinauskas, 2003).

Kiekviena išbandymų situacija sportininkui virsta akistata su įvairiais išoriniais (varžybų aplinka, priešininkai, žiūrovai) ir vidiniais (įtampa, susijaudinimas, džiaugsmas, baimė) poveikiais. Šie poveikiai ir sukelia psichologinę reakciją, kuri arba pagerina, arba pablogina sportininko pasirodymą (Stolin, 1983).

Siekiant kuo geresnių sportinių rezultatų, reikia derinti tiek vidinės, tiek išorinės motyvacijos veiksnius. Nuo trenerio ir sportininko veiklos priklauso sportininko rengimas ir jo varžybų veikla (Karoblis, 1999). Tiek jaunimo, tiek ir profesionaliame krepšinyje dauguma rungtynių baigiasi nedideliu taškų skirtumu, nė viena komanda neįgyja didesnės persvaros. Visa tai priverčia žaidėjus pastoviai ugdyti funkcinės ir intelektualinės savybes: mąstymo veiklą, reakcijos lavinimą, taisyklingą judėjimą, pastoviai orientuotis besikeičiančiose situacijose (Gomelskij, 1997).

Krepšininko veikla rungtynių metu yra ne tik atskirų veiksmų visuma, bet ir visos komandos vieninga dinaminė veikla. Teisingas bendradarbiavimas – kolektyvinės veiklos pagrindas siekiant užsibrėžto tikslo – pergalės. Sportininkai kartu praleidžia daug laiko, todėl tarpusavio santykiai turi labai didelę reikšmę. Ypatinę įtaką kolektyvo formavimui turi trenerio veikla. Būtina žinoti, kad komandoje yra pagrindiniai ir atsarginiai žaidėjai. Jų tarpusavio santykiai, pirmiausia, priklauso nuo trenerio. Jei treneris pasitiki pagrindiniais žaidėjais ir tuo pačiu leidžia pasireikšti atsarginiams, tai vidiniai komandos santykiai bus draugiški, o tai įtakoja sėkmingai varžybų veiklai (Baškirova, 2001). Geri žaidėjų tarpusavio santykiai komandoje, santykiai tarp žaidėjų ir trenerio, sukuria palankią atmosferą. Treneris yra pagrindinis santykių organizatorius sporto kolektyve. Pasitaiko tokių trenerių, kurie nepakankamai save vertina. Yra ir priešingai, pernelyg save vertinančių ir linkusių nuvertinti kitus. Treneris ir mokinys - tai lyg susijungiančios kraujagyslės, kada trenerio protas ir išmintis pereina į mokinio sportinį rezultatą, o kiekvienas sportininko laimėjimas yra etapas naujiems trenerio sprendimams ir apmąstymams (Karoblis, 2003). Geras komandos

bendradarbiavimas palaiko ne tik gerą psichologinį klimatą, bet ir tarpusavio supratimą, vienodą požiūrį į treniruotes ir varžybas. Kaip teigia V. N. Platonovas (1997), žaidėjų bendravimo srityje turi būti aukštas asmeninis statusas sportinėje dalykinėje ir neformalioje tarpusavio veikloje. Žaidimas priklauso ne tik nuo fizinės būklės, bet ir nuo to žaidėjo nuotaikos, jausmų, santykių šeimoje bei pačioje komandoje (Gomelskis, 1997). S. Stonkus (2000) rašo, kad svarbi sportinių žaidimų ugdomojo poveikio sąlyga yra žaidėjo saviugda, paremta teigiamu trenerio, mokytojo pavyzdžiu, rimtu požiūriu į darbą, gerais tarpusavio santykiais kolektyve, pasirinktu žaidimo, gyvenimo idealu. Nurodoma, jog ugdomasis sportinių žaidimų poveikis taip pat priklauso nuo kolektyvo intelekto, dorovės. Kuo intelektas, dora kiekvieno žaidėjo ir viso kolektyvo aukštesni, tuo didesnė šio poveikio tikimybė. Noras rungtynių metu įveikti varžovą priverčia mobilizuotis, veikti maksimaliomis jėgomis, nugalėti sunkumus varžybų kovos metu. Šių savybių dėka yra ugdomas tikslo siekimas, užsispyrimas - gerą žodžio prasme, ryžtingumas.

Pasak L. Meidaus (2005), sporto veikla be varžybų praranda savo prasmę, savo specifika. Sportas be varžybų neįmanomas. Kai kurie krepšinio specialistai (Stonkus 2003; Garastas, 2002) taip pat teigia, kad krepšinininkų varžybos – viena svarbiausių ugdymo priemonių. Sportininkų varžybų veikla yra ir asmenybės ugdymas. Varžybose lavėja sportininko gebėjimas valdyti savo psichines būsenas.

Sportininkų varžybų veikla apibrėžiama kaip visuma varžyboms būdingų technikos veiksmų bei jų derinių, organizmo galių atskleidimas. Kaip teigia P. Karoblis (2005), varžybos svarbiausia sportininko rengimo forma: tobulėja technika bei taktiniai įgūdžiai, didėja patirtis, įgyjama reikiama sportinė forma svarbiausioms metų varžyboms.

Kaip teigia Armas A. (2013), galimi trys siekiamų tikslų lygiai: individualūs, grupiniai ir bendruomeniniai. Sportininkai visada varžosi dėl geresnių rezultatų, todėl išlieka galimybė kooperuotis (jungtis) konkuruojant. Krepšiniui būdingi kolektyviniai žaidėjų tikslai. Pergalė prieš varžovą – pagrindinis varžybų veiklos tikslas. Laimėjimų poreikis – tai siekis pirmą kartą, įveikti iššūkius, atitikti aukščiausius standartus. Jis glaudžiai susijęs su pasitikėjimu savimi. Siekiant sportinio rezultato per varžybas, aukštą laimėjimų poreikį turintys žmonės nevengia imtis atsakomybės, rizikuoti (Almonaitienė, 2002).

Kai kuriose žaidimo situacijose žaidimo sėkmę lemia žaidėjo greitumas, vikrumas, šoklumas, ištvermė (fizinis parengtumas), kūno ir kamuolio valdymo technika, tikslūs kamuolio metimai į krepšį (techninis parengtumas) ir vietos aikštelėje, technikos veiksmo, jo būdo ir atlikimo laiko pasirinkimas, žaidimo suvokimas (taktinis parengtumas).

Krepšinyje skiriamos dvi žaidimo fazės: puolimas ir gynyba.

Puolimą pradeda komanda, gavusi kamuolį (atkovojusi jį iš varžovo arba gavusi varžovui įmetus į krepšį), ir baigia, praradusi kamuolį ar jį įmetusi į krepšį.

Gynybą komanda pradeda tada, kai tik praranda kamuolį, ir baigia, kai tik jį atgauna. Gynyba – vienas svarbiausių veiksmų padedantis kovoti dėl pergalės ar lengvesnės galimybės pačiam pelnyti taškus.

Abi šios žaidimo fazės vienodai svarbios. Krepšiniui būdingi kolektyviniai žaidėjų veiksmai, tačiau didžia dalimi žaidimo sėkmė priklauso nuo individualaus žaidėjų meistriškumo.

Lemiamą reikšmę siekiant aukštų sportinių rezultatų turi ryškūs, patikimi, stabiliai žaidžiantys komandų lyderiai, gebantys pakreipti reikiama vaga žaidimo eigą, jo pobūdį ir nuo to priklausančią rungtynių rezultatą. Visų pirma, atsakingiausiose rungtynėse jie turi būti pasiruošę nešti sunkiausią žaidimo naštą (Stonkus, 1987). Galima drąsiai teigti, kad kiekviena komanda turi savo lyderius. Žinoma, gali būti taip, kad jų yra net keletas ir vienose rungtynėse labiau pasižymi vienas, kitose – kitas.

Krepšinyje yra svarbu greitai ir racionaliai panaudoti turimus įgūdžius. Žaidėjų veiksmai turi būti suderinti ir tikslūs. Kiekviena komanda ir žaidėjai turi tam tikrą žaidimo stilių. Stiliaus sąvoka krepšinyje dažnai vartojama komandos veiklai apibūdinti. Dažniausiai tai būna žaidimo technikos ir taktikos bruožai – komanda pasižymi sau būdingu žaidimu 2x2, aktyvia gynyba, greitu puolimu ir t.t. (Paulauskas, 2012).

Noras nugalėti yra vedamasis variklis sportininko tobulėjimui. Sportas be varžybų neįmanomas. Pasak P. Karoblio, A. Raslano ir kt. (2005), varžybos svarbiausia sportininko rengimo forma: tobulėja technika bei taktiniai įgūdžiai, didėja patirtis, įgyjama reikiama sportinė forma svarbiausioms metų varžyboms. Varžybos yra treniruočių proceso kulminacija, sintezuojanti sportinės treniruotės rezultatus ir patikrinanti treniruotės proceso efektyvumą (Stonkus, 1985). Svarbių varžybų metu kiekvienas žaidėjas turi būti pačios geriausios savo sportinės formos.

Gynyba ir puolimas krepšinyje yra du skirtingi ir tuo pačiu metu vienas be kito neįmanomi dalykai. Kad kiekvienas krepšininkas sėkmingai dalyvautų varžybų veikloje, jis turi sėkmingai gaudyti, perduoti, varyti kamuolį, mesti į krepšį, sėkmingai atitverti puolėją kovojant dėl atšokusio kamuolio, statyti geras užtvaras, padėti komandos draugams gynyboje bei puolime.

Ryški šiuolaikinio krepšinio vystymosi tendencija – gynybos veiksmų aktyvizavimas. Kai komandoje visi žaidėjai yra puikios sportinės formos ir sugeba dirbti gynyboje visu pajėgumu, komandai yra lengviau žaisti tiek gynyboje tiek ir puolime. Be to, nereikia užmiršti, kad ne tik individualūs žaidėjo gebėjimai gintis yra svarbu, tačiau ir komandinė gynyba šiais laikais atneša labai gerus rezultatus. Komandinė gynybos taktika – tai penkių besiginančių žaidėjų pastangos,

nukreiptos bendram tikslui – apginti savo krepšį nuo rezultatyvios varžovų atakos ir atkovoti kamuolį (Lindeberg, 1971). Mokant gynybos veiksmų, labai svarbūs yra rungtyniavimo metodai, naudojant tiesioginį varžovo pasipriešinimą. Individualūs gynybos veiksmai padeda sustabdyti vieną varžovą, o kelių žaidėjų veiksmų visuma padeda sukurti gynybos sistemą (Paulauskas, 2012). Individuali gynyba yra komandinės gynybos pamatas. Gerai besiginantis žaidėjas visada prisitaiko prie komandinės gynybos sistemų. Gera gynyba stipriai komandai padeda žaisti puikiai, vidutinei komandai žaisti labai gerai, o silpnai komandai – gerai (Lindeberg, 1971).

Kova dėl atšokusių kamuolių yra reikšminga gynybos ir viso žaidimo dalis. Ji ypač svarbi vaikų rungtynėse, nes čia būna daugiau netaiklių metimų. Padėties pasirinkimas, reakcija, nuojauta, judėjimo greitis link kamuolio yra svarbūs veiksmai kovoje dėl atšokusio kamuolio. Didelės įtakos kovoje dėl atšokusių kamuolių turi fiziniai žaidėjų duomenys. Tačiau yra nustatyta, kad didelio meistriskumo žaidėjų atkovotų kamuolių skaičius priklausė ne nuo ūgio ar rankų ilgio, bet nuo kūno masės ir psichomotorinės reakcijos greičio (Paulauskas, Balčiūnas 2011). Tai rodo, jog ir sunkesni, bet vikrūs žaidėjai geriau kovoja po krepšiu, o atkovojus kamuolį daug lengviau organizuojamas greitas puolimas.

Kuo geresnė komandinė gynyba, tuo lengviau pereinama į greitą puolimą, nes vien tik gintis krepšinyje neužtenka. Laimi ta komanda, kuri įmeta daugiau taškų. Be puolimo, o ypač greito puolimo, žaidimas prarastų savo grožį. Vienas geriausių Lietuvos krepšininkų R. Kurtinaitis ir S. Stonkus (1999) teigia, jog greitas puolimas – tai toks puolimo būdas, kai siekiama įmesti kamuolį į varžovų krepšį anksčiau, negu jis suspės sugrįžti į gynybą. Toks puolimo būdas teigiamai veikia varžybų žiūrovus, komandos sirgalius, nes suteikia varžyboms dinamiškumo, gerų emocijų, gražių momentų. Šiuolaikiniame krepšinyje greitas puolimas yra neatsiejama rungtynių dalis. Geriausios pasaulio krepšinio rinktinės (JAV, Ispanija, Lietuva) yra greito krepšinio šalininkės. Rezultatyvus greitas puolimas stipriai paveikia varžovus, lemia žaidimo pobūdį ir greitį, dalį žaidėjų verčia suklysti, atakuojančios komandos žaidėjus – vengti kovoti dėl kamuolio po krepšiu, bijant nespėti grįžti į gynybą (Sakalauskas, 1999). Perimti kamuoliai ir greitas puolimas turi neigiamą psichologinį poveikį varžovams ir teigiamą atakavusiai komandai. Greito puolimo metu kiekvienas žaidėjas tampa potencialiu taškų darytoju. Sėkmingas greitas puolimas stimuliuoja agresyvią gynybą, kas priverčia varžovus dažniau klysti, prasižengti, netaikliai atakuoti krepšį (Kouzi, Pauer, 1975).

Be greito puolimo krepšinyje vyrauja ir pozicinis puolimas. Pozicinis puolimas – tai tikslinga komandos veikla prieš organizuotą varžovų gynybą (Kurtinaitis, Stonkus, 1999). Parenkant pozicinio puolimo taktiką, būtina atsižvelgti į varžovų komandos silpnąsias ir stipriąsias puses bei savo komandos pasirengimo lygį, žaidėjų galimybes.

Metimai į krepšį yra pats pagrindinis puolimo veiksmas, tačiau tai nereiškia, kad visi kiti žaidimo komponentai nėra svarbūs. Sugebėjimas įvertinti žaidybines situacijas, žinojimas, kada reikia mesti į krepšį konkrečiomis varžybų sąlygomis, padeda atskirti vidutinius žaidėjus nuo aukšto meistriškumo žaidėjų (Kouzi, Pauer, 1975). Geras snaiperis niekada neatliks metimo, kuriuo jis nepasitikėtų. Todėl yra sakoma: nepasitiki – nemesk. Krepšinio komandos varžybų galutinį rezultatą lemia kiekvieno žaidėjo pelnomi taškai. Šiuolaikinės taisyklės, ribojančios kamuolio valdymo laiką, ir gerėjanti gynyba, kuri izoliuoja vieną ar kitą komandos snaiperį, baigiantis kamuolio kontroliavimo laikui priverčia mesti žaidėją, kuris nepasižymi taiklumu. Vadinasi, gerai mesti į krepšį privalo visi žaidėjai, nepriklausomai nuo amžiaus (Garastas, 2001). Anot šio autoriaus, daugeliu atveju, jeigu nepataikote į krepšį – pralaimėsite, nepriklausomai nuo kitų technikos elementų, kuriuos geriau atliekate už varžovą. Žaidėjų metimų į krepšį tyrimai parodė, kad taiklumas dėl įvairių priežasčių skiriasi (Kreivytė, Čižauskas, 2007). Tie patys autoriai teigia, jog tai lemia judesių valdymo gebėjimai, fizinis ir psichinis pajėgumas, taktika bei varžovų veiksmai. Rungtynių metu metimai vyksta esant psichologinei įtampai, pavargus bei turint labai mažai laiko veiksams atlikti.

Krepšininko žaidimo gebėjimai – išmoktų žaidimo veiksmų ir jų derinių, integruotų į komandos žaidimą, visuma (Stonkus, 2000).

Krepšininko, kaip komandos nario, sportinis parengtumas – tai jo žaidimo gebėjimų pasireiškimo laipsnis rungtyniaujant. „...fizinis parengimas atlieka tikrai labai didelį vaidmenį. Geras pasirengimas tai – greitesnis atsigavimas po rungtynių, gebėjimas atlaikyti didesnę krūvį. Tad greičiau atsigavęs nei tavo priešininkas, į kitas rungtynes ateisi šviežesnis. Iš tokių mažų smulkmenų susidaro dideli dalykai“ – savo nuomonę yra pareiškęs Lietuvoje fizinio pasirengimo guru laikomas treneris A. Stanislovaitis (2012).

S. Stonkus (2003) teigia, kad didėjant žaidėjo meistriškumui, fizinio rengimo reikšmė nemažėja, keičiasi tik fizinio rengimo pobūdis, labiau specializuojami metodai ir priemonės. Funkcinis rengimas, funkcinės žaidėjo galimybės yra jo fizinio pasirengimo pagrindas. Jų lygi atspindi žaidėjo sportinis darbingumas.

Anot Š. Sakalausko (1995), žaidimo sėkmė pirmiausia priklauso nuo koordinacinių (atskyrimo, orientavimosi, pusiausvyros, jungiamųjų, reagavimo, prisitaikymo, ritmikos) gebėjimų, o tik paskui nuo kondicijos, t.y. nuo fizinių ypatybių ir kompleksinių gebėjimų išugdymo lygio, pasiekiamo visų pirma fizinio rengimo vyksmu.

P. Karoblis (1999; 2005) išskyrė šiuos sportininkų rengimo ir jų sėkmingo dalyvavimo varžybose sudedamąsias dalis: asmenybės auklėjimas(-is) ir vystymas(-sis); sportinės technikos

judesių mokymas(sis) ir tobulimas(sis), susijęs su sportuojančiojo psichiniais gebėjimais; psichinių būsenų veikimas ir valdymas; fizinių, psichinių krūvių optimalumas ir racionali adaptacija; kasdienis tobulinimasis, akcentuojant mąstymo procesus bei savo subjektyvios organizmo būsenos analizę; drausmės ir gyvenimo režimo laikymasis; požiūrio į sportinį ugdymąsi, kitimas bei motyvacijos skatinimas; bendravimo su komandos draugais, treneriais, administracija bei varžovais, teisėjais, žurnalistais tobulinimas; psichologinių savireguliacijos metodų, mažinančių psichinę įtampą, taikymas.

Norint įgyti ir palaikyti gerą fizinį parengtumą svarbiausia yra kuo daugiau žaisti, rungtyniauti (Carmenati, 1998). Tačiau vien žaidžiant krepšinį negalima tikėtis veiksmingo fizinio parengtumo gerėjimo. Reikalingas specialus fizinis rengimas (Stonkus, 2003). Šis autorius teigia, kad žaidėjo parengtumas – tai žaidimo mokėjimų, įgyvendinamų rungtyniaujant, suma ir lygis, kuris priklauso nuo vidaus ir išorės sąlygų. Jį rodo žaidėjo gebėjimas kuo daugiau prisidėti prie komandos rezultatų. Krepšininkų fizinio rengimo programa neturėtų būti sudėtinga. Svarbu, kad ji padėtų ugdyti visas krepšininkui reikalingas fizines ypatybes ir kompleksinius gebėjimus. Parenkant pratimus reikia atsižvelgti į individualias kiekvieno sportininko savybes. Pagrindinis sportinio rengimo bruožas – fizinio ir techninio rengimo vienovė (Buceta, 2000).

Sugebėjimas valdyti krepšinio komandos pasiruošimą yra sunkus pedagoginis procesas, reikalaujantis individualaus priėjimo prie kiekvieno sportininko. Individualizavimas yra viena iš komandos valdymo formų. Treniruočių proceso metu būtina atkreipti dėmesį į individualias žaidėjų fizines, technines, psichologines bei taktines savybes. Sportininkų treneriai turi rasti tokį individualų treniruočių metodą, kuris veiksmingiausiu, ekonomiškiausiu būdu padėtų pasiekti užsibrėžtą tikslą – nugalėti varžovą.

Sportininko taktinis parengtumas - gebėjimas ne tik ugdyti, bet ir realizuoti savo fizinį, funkcinį, techninį parengtumą ir psichines galias treniruotės procese ir varžybose. Yra trenerių, kurie taktiniam parengimui neskiria ypatingo dėmesio ir mano, kad tam tikrus dalykus žaidėjai įsisavina puolimo treniruočių metu. Tačiau daug jaunų žaidėjų dažnai nežino, kodėl pasirinko tą, o ne kitą sprendimą. Mokymo procese atsakingas už taktinių sprendimų priėmimą yra treneris. Žaidybinė taktika susideda iš bendrų komandos žaidimo principų, specialaus pasiruošimo prieš atitinkamą komandą ir sprendimų, priimamų žaidimo procese (Lindeberg, 1971). Minėtas autorius pažymi, kad varžovo žaidimo žinojimas priklauso nuo atliktos žvalgybos apie varžovo komandos puolimą ir gynybą, o taip pat nuo gerai atliktų „namų darbų“.

Kaip teigia S. Stonkus (1985, 2003), taktinio rengimo tikslas – išmokyti žaidėją kuo racionaliau panaudoti savo gabumus ir ypatybes kiekvienose rungtynėse, išugdyti kūrybinius

gebėjimus. Pasak minėto autoriaus, kiekvienoje treniruotėje psichologinis ir intelektinis žaidėjų rengimas vyksta kartu su jų techniniu – taktiniu, teoriniu bei žaidimo rengimu.

Krepšiniui būdingi kolektyviniai žaidėjų veiksmai, tačiau žaidimo sėkmė priklauso ne tik nuo gerai organizuotų žaidimo sistemų, naudojamų kombinacijų, bet ir nuo individualaus žaidėjų meistriškumo, jų fizinio parengtumo. Žaidėjo veiklos aktyvumo per rungtynes laipsnis priklauso nuo jo atliekamų funkcijų, rungtynių eigos, pasirinktos taktikos, rungtynių rezultato.

1.2. Krepšininkų varžybų veiklos vertinimas

Krepšininkų varžybų veiklos vertinimo tyrimų literatūroje randama labai mažai. Vertindami krepšininkų sportinį parengtumą, daugelis analizuoja atliekamų technikos veiksmų skaičių ir įvairumą, tačiau ne rungtynių metu.

Žaidėjų ir komandų sportinio rengimo proceso valdymo ir rungtynių sėkmę lemia turimos informacijos apie valdymo objektą (žaidėjus, komandą) bei pagrindinius varžovus savalaikiškumas, naujumas, visapusiškumas, konkretumas, patikimumas (Stonkus, 1987). Objektyvūs ir informatyvūs krepšininkų žaidimo rodikliai įvairiose rungtynėse yra geras trenerių ir žaidėjų siekiamo tikslo orientyras. Jie rodo tikrąsias žaidėjų sportinės kovos galias ir gebėjimus, geriausių krepšininkų žaidimo pobūdį ir jo kaitą, krepšinio raidos tendencijas (Stonkus, 2003). Kaip teigė S. Stonkus, tik remiantis objektyviais pajėgiausių žaidėjų ir komandų žaidimo svarbiausiose varžybose rodikliais galima iš esmės pažinti ir įvertinti patį žaidimą, numatyti jo plėtros kryptis, tendencijas (Stonkus, 1993).

Viena svarbiausių sporto mokslo tyrimų sričių nemaža autorių (Klimantowicz, 1999; Milanovič, 2000) laiko varžybų veiklos rodiklių bei jų požymių svarbiausiose varžybose tyrimus. Komandos žaidėjų parengtumą, žaidimo kokybę objektyviai nustatyti ir įvertinti leidžia tik kriterijų sistema (Stonkus, 2003). Įvairius krepšininkų varžybų veiklos ypatumus yra analizavę Smith (1981), Neumann (1998); Summitt, Jennings (1996), R. Kurtinaitis, S. Stonkus (1999). A. Čižauskas (2004), atlikęs Lietuvos moterų krepšinio rinktinių žaidimo rodiklių lyginamąją analizę, teigia, kad varžybų veiklos tyrimas yra viena iš sporto mokslo sričių.

Varžybų tyrimų tikslas - nustatyti sportininko ar visos komandos varžybų veiklos tam tikrus bruožus, požymius, faktus. Žaidėjų varžybų veiklos tyrimo programa labai plati. Ji apima įvairių veiksmų registravimą, filmavimą, žaidėjų įvairių funkcijų apkrovą ir kaitą, nuovargio pasireiškimą, atsigavimo eigą.

Žaidimo rodikliai yra registruojami norint įvertinti žaidėjo ar komandos pasirodymą rungtynių metu. Šie rodikliai yra priklausomi nuo trenerio žaidimo filosofijos ir atitinkamų

sprendimų rungtynių metu. Svarbi mokslo tyrimo sritis yra varžybų veiklos, žaidimo rodiklių varžybose pažinimas, leidžiantis tiksliai vykdyti komandos pasirengimą varžyboms tam tikrame etape, prieš tam tikrą varžovą.

Varžybų veiklos efektyvumo koeficientas yra kompleksinis rodiklis, susidedantis iš keleto pagrindinių komponentų (atkovoti ir perimti kamuoliai, žaidėjų klaidos, pelnyti taškai iš trijų, dviejų ir baudos metimų zonų, rezultatyvūs perdavimai). Treneriai, mokslininkai dažniausiai juo naudojami, norėdami objektyviai įvertinti varžybų veiklą.

Krepšinio komandų ilgalaikių kiekybinių ir kokybinių žaidimo rodiklių svarbiausiose varžybose lyginamoji analizė leidžia parengti komandų žaidimo modelines charakteristikas, ir tai yra svarbi mokslinio tyrimo sritis. Tokio pobūdžio krepšinio komandų žaidimo rodiklių tyrimų trūksta.

Komandos žaidimo rezultatams didelę įtaką turi jos vidinė struktūra, tai yra pasirinkta žaidimo sistema, žaidėjų funkcijos komandoje.

Sudėtingose žaidimo situacijose, artėjant rungtynių pabaigai, mažėja techninis ir taktinis veiksmų arsenalas. Tokia situacija susidaro todėl, kad jaunųjų krepšininkų rengimo procesas ne visada atitinka varžybų veiklos procesą. Sportininkų organizmas nebūna pasiruošęs ekstremalioms situacijoms, kurios atsiranda varžybų veiklos metu (Bogen, 2007). Varžybų stresas gali priversti jaunąjį sportininką perkelti dėmesį į neproduktyvų savęs vertinimą, nepasitikėjimą savo jėgomis (Meyers, 2000), todėl, siekiant gero sportinio rezultato, būtina kreipti dėmesį į varžybų psichologinio ugdymo veiksmingumą. Komanda pasieks gerus rezultatus, jeigu pas žaidėjus bus gerai išvystyti pažinimo, mąstymo bei suvokimo procesai. Krepšininkas, norėdamas kuo geriau atlikti kokią nors veiksmą varžybų ar treniruočių metu, turi suvokti erdvę, veiksmus, tiksliai suvokti kamuolio judėjimo kelią, gerai matyti (Palaima, 1987). Dažniausiai prasti sportiniai rezultatai paaiškinami mažu pasitikėjimu savimi, o geras pasirodymas – dideliu (Bund, 2001).

Veiksmų visuma – tai įvairias funkcijas komandoje atliekančių žaidėjų taisyklingi, tikslingi, greitai ir ekonomiškai atliekami technikos veiksmai ir jų deriniai (Stonkus 1998, ir kt.). Veiksmų kontrolė padeda nustatyti išmokimo lygį, koreguoti ir išryškinti trūkumus. Vertinimas yra nuolatinis informacijos apie mokymosi pažangą ir pasiekimus procesas (Bitinas, 1996). Rezultato vertinimas gali būti kiekybinis – kuo daugiau pataikų metimų, tuo yra geriau, o išmokimo lygis – kokybinis: atliktas metimas pašokus, aukšta trajektorija ir dideliu greičiu rodo gerą kamuolio metimo techniką (Paulauskas, 2012).

Žaidėjo veiklą per rungtynes atspindi pozityvūs veiksmai: tikslūs metimai žaidimo metu, baudų metimai, atkovoti kamuoliai, perimti kamuoliai, rezultatyvūs perdavimai, blokuoti metimai,

sėkminga pagalba gynyboje, geras užtvarų statymas. Be teigiamų veiksmių, žaidėjo ir komandos veiklą parodo ir negatyvūs veiksmi: netikslūs metimai, technikos klaidos, neatkovoti kamuoliai, dengiamo varžovo pelnyti taškai, neatsitvėrimas kovojant dėl atšokusio kamuolio, techninės ir nesportinės pražangos (Stonkus, 2002).

Be patikimos, objektyvios informacijos apie žaidėjų parengtumą, jų žaidimo rodiklių kaitos tendencijas, būtina nuolat sekti geriausių komandų žaidimo svarbiausiose varžybose kiekybinius ir kokybinius rodiklius, jų kaitą. Juos analizuojant, lyginant ir galima pažinti ir suvokti žaidimo pobūdį, jo kaitą, tendencijas (Stonkus, 2003). Komandos sportinio parengtumo išraiška – rungtynių su lygiaverčiu varžovu rezultatas. Komandos parengtumui didelę įtaką turi pasirinkta taktika prieš konkretų varžovą. Sportinio parengtumo rodikliai – tai sportinio rengimo veiksmingumo ir sportininko pastangų rezultatas (Balčiūnas ir kt., 2009).

Pasak S. Stonkaus, A. K. Zuozos, V. Jankaus, R. Pacenkos (2002), žaidimo rodikliai rodo tikrąsias žaidėjų sportinės kovos galias ir gebėjimus, geriausių krepšininkų žaidimo kaitą, krepšinio raidos tendencijas. Žaidimo rodikliai yra informatyvūs.

Varžybų veiklos kontrolės ir vertinimo klausimai tiesiogiai ar netiesiogiai domina daugelį specialistų. Bendru mastu kontrolė ir vertinimas negali būti visiškai objektyvūs, nes kiekvienos varžybos ir susidūrimas su skirtingais varžovais yra paremta tam tikromis užduotimis (Koriagin, 1997).

Veiksmingiausias žaidimo rodiklių registravimo būdas – stenografinis užrašymas, tačiau taikant kompiuterines programas operatyviau gaunama reikiama informacija (Karčiauskas ir kt., 2004). Žaidimo per rungtynes kokybę galima nustatyti ir įvertinti fiksuojant, užrašant esmines įtakos visos komandos žaidimui ir jo rezultatui turinčių rodiklių skaitines charakteristikas.

Surinktus duomenis svarbu tinkamai apdoroti, išnagrinėti, pritaikyti praktinėje veikloje taip, kad jie duotų teigiamų rezultatų. Tyrimai apima varžybų veiklą, fizinį pasirengimą, maitinimosi problemas, organizmo atstatomąsias priemones, mokymo metodus. Jei treneris pats nesugeba apdoroti gautos informacijos, tai jis turi kreiptis pagalbos į specialistus.

Vienas iš svarbiausių, mokslinį pagrindą turinčių, daugiametės sportinės praktikos patikrintų sportinio rengimo principų yra pratybų ir rungtynių sąlygų atitikimo, varžybų veiklos ir sportinio rengimo struktūros, fizinių krūvių pobūdžio sąsajos principas (Platonov, 2004).

Žaidėjų ir komandos statistiniai rodikliai turi didelę reikšmę galutiniam rungtynių rezultatui. Objektyvūs ir informatyvūs duomenys gali suteikti pakankamai vertingą informaciją modeliuojant varžybų veiklą. Krepšinininko rengimo veiksmingumas priklauso nuo sportinio rengimo, jo kaitos,

kontrolės, objektyvių rodiklių tinkamo interpretavimo, vertinimo ir išvadų (Jovaiša, 2001). Žaidėjo veiklą per rungtynes apibūdina atliekamų technikos veiksmų kiekis, jų įvairumas ir efektyvumas.

Pagrindiniai krepšininkų ir komandos žaidimo rodikliai yra šie:

1. Žaistas laikas;
2. Metimų skaičius ir veiksmingumas;
3. Baudų metimų skaičius ir veiksmingumas;
4. Pelnytų taškų skaičius;
5. Atkovotų kamuolių skaičius;
6. Perimtų kamuolių skaičius;
7. Pražangų skaičius;
8. Klaidų skaičius;
9. Rezultatyvių perdavimų skaičius;
10. Blokuotų metimų skaičius;
11. Efektyvumo koeficientas.

Kuo geresni šie rodikliai, tuo didesnė tikimybė geriau sužaisti varžybose ir pasiekti pergalę.

Tačiau rodikliai techniniame ar statistikos protokole dar negali tiksliai nustatyti žaidėjo naudingumo koeficiento, nes neparodo viso jo nuveikto, taip vadinamo „juodo“ darbo (pasaugojimai gynyboje, varžovo lyderio sustabdymas, privertimas varžovą suklysti, geros užtvaros, išvedančios komandos draugą į patogią padėtį, ir t.t.

Rezultatyvių perdavimų skaičius varžybų metu gali priklausyti nuo keletą aspektų:

1. techniniai: žaidėjo pozos, nuo kamuolio laikymo, žaidėjo perdavimo technikos, nuo atstumo tarp žaidėjų, nuo atsilaisvinusio žaidėjo užimamos pozicijos.
2. psichologiniai: žaidėjo mąstymas, pastabumas, dėmesio koncentracija, reakcijos greičio.

Metimai į krepšį – tai baigiamieji puolimo veiksmai, kai puolėjas meta arba pamuša kamuolį į krepšį. Metimo į krepšį tikslumas gerinamas laipsniškai, tobulinant techniką ir lavinant metimo techniką. Metimo į krepšį sėkmė priklauso ne tik nuo taisyklingo veiksmo atlikimo, bet ir nuo ankstesnės žaidėjo veiklos. Tinkamai pasirinkti ir atlikti veiksmus prieš metant kamuolį į krepšį puolėjui svarbu tiek taktikos, tiek technikos požiūriu. Sugebėjimas numatyti interpretuojamas kaip gebėjimas prognozuoti komandos draugo ar varžovo veiksmus varžybų situacijose. Sugebėjimas bendrauti - tai asmens gebėjimas pasikeisti informacija, užtikrinti tarpusavio sąveiką ir įtaką varžybų metu.

Kaip teigia P. Karoblis (2005, 2003), vienas ryškiausių gynybos ir puolimo komponentų yra kova dėl atšokusio kamuolio. Šis rodiklis yra gana informatyvus siekiant tobulinti taktinį sportininkų meistriškumą.

S. Stonkus (2003) nustatė, kad kova dėl atšokusių kamuolių prie krepšio sėkmė priklauso nuo:

1. geros gynėjų padėties aikštelėje metimo į krepšį metu;
2. tinkamos pozos;
3. judėjimo užimant taisyklingą pagrindinę padėtį prie krepšio;
4. judėjimo siekiant pagauti kamuolį;
5. kamuolio gaudymo, saugojimo ir nušokimo;
6. pirmo atkovoto kamuolio perdavimo (varymo) nuo krepšio.

Pasak V. Garasto (2002), perimtų kamuolių skaičius varžybų metu parodo komandos gerą taktinį pasiruošimą. Taip pat šiam rodikliui įtakos gali turėti kelių sportininkų bendradarbiavimas ir geras susižaidimas aikštelėje gynybos metu.

Sportiniuose žaidimuose pagrindiniai varžybų veiklos įvertinimo kriterijai, anot specialistų, yra žaidėjo efektyvumas ir rezultatyvumas. Tačiau kiekvienas konkretus atvejis išsprendžia tik tam tikrus uždavinius ir parodo tik tam tikrus duomenis, kurie buvo iškelti. Analizuojant varžybų veiklą, reikalingas sisteminis kiekvieno žaidėjo atskirai ir visos komandos kartu įvertinimas, kiekvieno žaidėjo ir visos komandos indėlis į galutinį rezultatą turi būti įvertintas objektyviai (Koriagin, 1997).

Krepšinio komandos varžybų galutinį rezultatą lemia kiekvieno žaidėjo pelnomi taškai. Mokslinėje literatūroje yra nagrinėjami įvairiuose čempionatuose komandų pelnomi taškai, nagrinėjama, kaip kinta jų rezultatas, kas turėjo įtakos tokiems rezultatams. Pelnomi taškai yra svarbus kompleksinio efektyvumo rodiklio komponentas.

Tam pagalbos ranką ištisia rungtynių sekretoriatas. Jis fiksuoja viską, kas vyksta aikštėje rungtynių metu. Jo dėka, po kiekvienų rungtynių treneriai ir patys žaidėjai gali išanalizuoti rungtynes plačiau ir padaryti išvadą, ką reiktų tobulinti prieš kitas rungtynes, ar prieš kitą sezoną. Žaidėjų žaidimo rodikliai yra informatyvūs, kai: pateikiami, lyginami ir aptariami tas pačias funkcijas atliekančių žaidėjų (įžaidėjų, krašto, vidurio puolėjų) rodikliai; pagrindiniu žaidimo vertinimo kriterijumi yra ne tik kiekybiniai žaidėjo rodikliai per vienas rungtynes.

Vienas iš rodiklių, apibūdinančių krepšinio komandų puolimo pobūdį, veiksmingumą per rungtynes, yra surinktų taškų skaičius. Žinoma, jis priklauso nuo objektyvių veiksnių: varžovų žaidimo stiliaus, labai pajėgių komandos žaidėjų skaičiaus, komandos taktikos varžybose ir pan.

Krepšininkų varžybų veiklos rodikliai tiesiogiai ar netiesiogiai atsiduria daugelio specialistų dėmesio centre. S. Stonkus (1985) teigė, kad gana sparčiai kylant žaidėjų meistriškumui, komandų

techniniai žaidimo rodikliai apskritai stabilizavosi. Kai kurie tų rodiklių svyravimai, autoriaus nuomone, yra daugiau konkrečių sąlygų, įtampos varžybų metu, kartais strategijos rezultatas.

A. Paulauskas yra atlikęs tyrimus, susijusius su krepšininkų varžybų veiklos analize, bet jo tyrimo objektu buvo aštuntojo dešimtmečio Kauno „Žalgirio“ ir Vilniaus „Statybos“ meistrų komandos, rungtyniaavusios to meto TSRS čempionatuose.

1.3. Jaunųjų krepšininkų varžybų veikla ir rodikliai

Visa tai, kas buvo paminėta aukščiau, bendrais bruožais būdinga tiek vyrų, tiek moterų, tiek ir jaunimo komandoms. Tačiau iš varžybų veiklos duomenų daugiausia pateikiami suaugusių krepšininkų rodikliai.

Objektyvūs ir informatyvūs geriausių įvairių amžiaus grupių Europos, pasaulio krepšininkų žaidimo rodikliai svarbiausiose varžybose yra geras trenerių ir žaidėjų siekiamo tikslo orientyras. Jie rodo tikrąsias žaidėjų sportinės kovos galias ir gebėjimus, geriausių krepšininkų žaidimo pobūdį ir jo kaitą, krepšinio raidos tendencijas.

Lietuvoje vyksta gana intensyvus varžybų procesas. Moksleiviai, skirtingai nei Ispanijoje, sezono metu dalyvauja krepšinio čempionatuose, įvairiuose turnyruose.

Dauguma jaunuolių sportuoti pradeda pradinėse mokyklose, o paskui patenka į krepšinio trenerių rankas. Čia mokomi, tobulinami krepšinio technikos ir taktikos veiksmai, ugdomos žaidėjų fizinės funkcijos. Sporto mokykloje jauniems žaidėjams daugiau dėmesio reikėtų skirti technikos elementų įsisavinimui, tada sportininkas, „išaugęs protiškai ir fiziškai“, galėtų tapti aukštos klasės žaidėju ir sėkmingai žaisti suaugusių komandose (Paulauskas, 1986). Sportinis rengimas (Stonkus, 2002; Karoblis, 1999, 2005) suvokiamas kaip daugialypis pedagoginis vyksmas apimantis mokymą, auklėjimą, ypatybių ir gebėjimų ugdymą, harmoningos asmenybės ugdymą, sveikatos stiprinimą, rezultatų siekimą.

Anot A. I. Bondario (1993), 14 – 16 metų krepšininkų puolimas suprastėja. Tai atsitinka dėl to, jog padidėja žaidimo greitis ir suaktyvėja gynėjų veiksmai. Todėl dažnai kyla klausimas: kaip spręsti iškilusias taktines problemas?

Viena iš pagrindinių prastesnio puolimo priežasčių – žemas specialusis fizinis pasirengimas. Esant tokiam fiziniam pasirengimui, lemiamais rungtynių momentais jaunieji krepšininkai priima neteisingus sprendimus, bijo imtis atsakomybės.

Vienas jaunųjų krepšininkų rengimo efektyvinimo būdų yra rungtynių žaidimo situacijų perkėlimas į pratybas, jas supaprastinant, bet nepakeičiant esmės. Kalba eina apie rungtynių žaidimo situacijų transpoziciją į pratybas: ne tik technikos veiksmų junginių (žaidimo situacijų) perkėlimą,

bet ir tai, kad pratybų krūviai atitiktų rungtynių krūvius, pobūdį intensyvumą ir jo kaitos tendencijas (Balčiūnas, 2004).

15-16 metų krepšininkų amžiaus tarpsnyje paprastai baigiamas techninio rengimo vyksmas, o vienas iš pagrindinių uždavinių yra specialusis technikos ir taktikos rengimas, ryškinant ir puoselėjant individualias žaidėjų savybes. Penkiolikmečiai krepšininkai jau yra gerai įsisavinę krepšinio žaidimo pagrindus, įvaldę žaidimo technikos veiksmus ir jų derinius (Balčiūnas, 2005). Šiame amžiaus tarpsnyje ima ryškėti ir gana dideli žaidėjų parengtumo skirtumai lyginant techninį ir fizinį parengtumą. Todėl šio amžiaus tarpsnio žaidėjų sportinį rengimą būtina optimizuoti parenkant ir taikant individualius, kryptingus pratybų krūvius. Kiekvienas žaidėjas rungtynių metu reaguoja į besikeičiančias situacijas ir savarankiškai sprendžia ką jam daryti atsidūrus tokioje padėtyje. Tai svarbu ugdant sportininko kūrybingumą. Nereikia pamiršti, kad krepšinis yra vienas iš tų sportinių žaidimų, kuriame individualūs žaidėjo veiksmai gali nulemti rungtynių baigtį.

16 – 18 metų krepšininkų rengimą galima apibūdinti kaip specialųjį rengimą. Šio rengimo etapo tikslas – gerinti funkcinės galias, lavinti judamuosius gebėjimus.

Būtent 15 -18 metų amžiuje, anot specialistų, yra pačios geriausios galimybės kurti kolektyvinį žaidimą. Kolektyvinis žaidimas privalo ugdyti puolamąsias ir ginamąsias savybes. Abu šie aspektai turi būti lavinami vienu metu, su sąlyga, kad tai naudinga komandai. Formuojant kolektyvinį žaidimą, nereikia pamiršti ir individualių žaidėjų savybių. Būtent suderinti kolektyviniai ir individualūs veiksmai nulemia varžybų nugalėtoją.

Norint ne tik sėkmingai žaisti įvairaus amžiaus grupių čempionatuose, bet rengti didelio meistriskumo žaidėjus nacionalinei komandai, aktualu yra stebėti jaunųjų žaidėjų techninį lygį, analizuoti jų fizinį išsivystymą, funkcinį pajėgumą (Paulauskas, Paulauskienė, Levinsonienė, 2005).

Perėjimas iš vienos amžiaus grupės į kitą yra sudėtingas etapas. Kiekviename etape pasirengimo lygiui keliami didesni reikalavimai. Viena iš keliamų sąlygų - pasiekto tam tikro lygio įvertinimas. Šio vertinimo pagrindą, kartu su kitais duomenimis, sudaro varžybų veiklos kontrolė, nes tik kovojant su sau lygiaverčiu ar stipresniu varžovu išaiškėja stipriosios ir silpnosios sportininko pasirengimo lygio pusės (Airapetianc, 1992).

Jaunųjų krepšininkų kiekybiniai ir kokybiniai žaidimo per svarbiausias rungtynes rodikliai padeda įvertinti jų sportinio rengimo kryptingumą, parengtumą ir perspektyvas.

Literatūros apžvalgos pabaigoje galima teigti, kad jaunųjų krepšininkų varžybų veiklos rodikliai dar nepakankamai gerai ištirti, todėl tikėtina, kad ateityje tai bus atlikta išsamiau. Tai turėtų būti geras orientyras jauniems krepšininkams ir jų treneriams (Momkauskas, 2002).

2. TYRIMO METODIKA IR ORGANIZAVIMAS

Tyrimo tikslas buvo ištirti ir palyginti Mažeikių SM 1996 metų gimimo krepšininkų, žaidžiančių MKL 2011 – 2012 m. sezono jaunučių vaikinų „A“ krepšinio čempionato I diviziono ir jaunių vaikinų „B“ (gim. 1995 m.) krepšinio čempionato II diviziono rungtynėse, pagrindinius varžybų veiklos rodiklius:

1. Metimų (tritaškių, dvitaškių, baudų) skaičius;
2. Pelnytų taškų skaičius;
3. Praleistų taškų skaičius;
4. Per kėlinį įmestų ir praleistų taškų skaičius;
5. Atkovotų kamuolių skaičius;
6. Perimtų kamuolių skaičius;
7. Klaidų skaičius;
8. Rezultatyvių perdavimų skaičius;
9. Blokuotų metimų skaičius;
10. Efektyvumo koeficientas.

2.1. Tyrimo metodai

Tinkamas tyrimo metodų parinkimas lemia gaunamų rezultatų vertę. Rengiant darbą, parinkti tie tyrimo metodai, kurie leistų išsamiai išnagrinėti tiriamą objektą ir reiškini.

Buvo taikyti šie tyrimo **metodai**:

1. Literatūros šaltinių analizė;
2. Pedagoginis stebėjimas;
3. Dokumentų analizė;
4. Aprašomoji statistika;
5. Matematinė statistika;
6. Lyginamoji analizė.

Literatūros šaltinių analizė. Rengiant bakalauro darbą, buvo studijuojama lietuvių ir užsienio autorių literatūra, šaltiniai internete, susiję su tiriamąja problema. Tai leido palyginti ir interpretuoti tyrimo duomenis, atskleisti darbo aktualumą, problemą.

Pedagoginis stebėjimas. Komandos, vadovaujamos Mažeikių SM trenerio Vidmanto Berčio, krepšininkų varžybų veikla faktiškai buvo stebima ne tik tiriamojo laikotarpio metu (2011/2012 metų sezonas), bet ir visus šešerius sezonus, kai 1996 metų gimimo krepšininkai kartu žaidė metais vyresniųjų grupėje. Darbo autorius dalyvavo krepšininkų ugdymo procese, vadovavo tiriamų komandų treniruotėms, varžyboms, todėl individualiai registravo, rinko bei kaupė komandų statistinius bei rodiklių duomenis (1995 m. gimimo vaikinių). Varžybų veiklos rodiklių protokolo pavyzdys pateiktas 2 priede.

Dokumentų analizė. Buvo analizuojami MKL 2011 – 2012 m. sezono jaunučių vaikinių „A“ krepšinio čempionato I divizione rungtyniaujančios Mažeikių SM komandos statistiniai duomenys, jaunių vaikinių „B“ krepšinio čempionato II diviziono Mažeikių SM komandos rodikliai rungtynių protokoluose ir komandos trenerio registruoti rodikliai.

Iš viso komandos krepšininkai minėto sezono metu sužaidė 40 rungtynių.

Lietuvos MKL čempionatai vykdomi pagal oficialias FIBA krepšinio taisykles, MKL nuostatus bei laikantis Lietuvos krepšinio federacijos etikos ir drausmės kodekso. Pirmojo diviziono sezono rungtynėse bei vaikinių čempionatuose nuo VII etapo varžybų statistika vedama statistikos apdorojimo programa SmartStats, kuria dirba kvalifikuoti sekretoriato darbuotojai.

Varžybų veiklos rodiklių statistinių duomenų protokolo pavyzdys pateiktas 1 priede

Aprašomoji statistika. Pirminiam kiekybiniam duomenų apdorojimui, išsamesnių apskaičiavimų bazei parengti ir tyrimo informacijai apibendrinti bei pateikti pasirinktas aprašomosios statistikos metodas. Duomenys buvo suvesti į MS Excel duomenų bazę. Rodikliai apibendrinti, aprašant jų išsidėstymą: maksimumas, minimumas, vidutinės reikšmės, standartiniai nukrypimai. Jie tiekiami diagramų pavidalu. Diagramos buvo importuotos į MS Word teksto redaktorių ir parodytos paveikslėliuose. Statistiniai parametrai panaudoti ir lentelėse.

Matematinė statistika. Statistika padeda nustatyti ryšius tarp atskirų požymių. Skaičiavimai reikalingi, kad būtų galima parodyti ar tiriamųjų grupių požymiai iš esmės panašūs ar skiriasi, ar tiriamosios grupės požymiai per tam tikrą laikotarpį smarkiai pakito ar pokyčiai nedideli. Statistinės procedūros padeda nustatyti imties tūrio gautų vidurkių paklaidą, kuri parodo, kiek gautas skaičius gali skirtis nuo visos populiacijos vidurkio. Šio skaičiaus reikia tolimesniuose skaičiavimuose rezultatų reikšmingumui patikrinti, koreliaciniams ryšiams nustatyti ir kita.

Tyrimo duomenims apdoroti ir jų statistiniam vertinimui atlikti buvo taikoma Microsoft Office Excel kompiuterinė programa. Buvo skaičiuojami rodikliai:

1. vidutinės reikšmės (AVERAGE), parodantys vidutinę požymio reikšmę – žymima $\bar{X}$;
2. vidutiniai kvadratiniai nuokrypiai (STDEV) – plačiausiai naudojamas variacijos rodiklis. Šis rodiklis įvertina kiekvieno varianto nuokrypį nuo vidurkio, žymima σ ;
3. dažniausiai pasikartojančios tiriamosios statistinės visumos (eilutės) reikšmės (MODE).;
4. didžiausios ir mažiausios reikšmės (MIN, MAX);
5. variacijos amplitudės - tam tikro kiekybinio požymio maksimalios ir minimalios reikšmių skirtumai;
6. variacijos koeficientai – vidutinio kvadratinio nuokrypio ir vidurkio santykis;
7. standartiniai nuokrypiai (S_x);
8. koreliacija - matuota Pirsono (Pearson) koeficientu (tekste žymimas „r“) – nustatant požymių reikšmes, ryšius tarp atskirų požymių;
9. gautų rezultatų procentinės išraiškos (%).

Lyginamoji analizė. Abiejų komandų reikšmės (variantai) bei jų pasiskirstymas buvo gretinami, lyginami ir nustatomas panašumas ir skirtumas, ieškomas ryšys tarp dviejų tiriamų objektų požymių reikšmių.

2.2. Tyrimo organizavimas

Norint išsiaiškinti krepšininkų varžybų veiklos rodiklių teorinę dalį, pirmajame tyrimo etape buvo nagrinėta lietuvių ir užsienio autorių sportinė, pedagoginė bei psichologinė literatūra, šaltiniai internete. Antrajame etape buvo suformuluoti tyrimo uždaviniai, pasirinkti tyrimo metodai. Trečiajame etape buvo nustatyti jaunųjų krepšininkų varžybų veiklos rodikliai savo amžiaus grupėje, išnagrinėti varžybų veiklos rodikliai jiems žaidžiant vyresnėje amžiaus grupėje, atlikta varžybų veiklos rodiklių lyginamoji analizė. Ketvirtajame etape pagal literatūros šaltinių analizę ir atlikto tyrimo duomenis buvo rengiamas darbas, formuluojamos išvados.

Buvo analizuojama abiejų komandų 2011 – 2012 m. sezono visų oficialių rungtynių statistika ir fiksuoti duomenys.

Tyrimui atlikti buvo naudojami:

1. iš MKL tinklalapio www.mkl.lt gauti 2011 – 2012 m. sezono jaunučių vaikinų „A“ krepšinio čempionato I divizione rungtyniaujančios Mažeikių SM komandos 22 rungtynių varžybų veiklos statistiniai duomenys;
2. 2011 – 2012 m. sezono jaunių vaikinų „B“ krepšinio čempionato II diviziono Mažeikių SM komandos 18 rungtynių protokolai ir komandos trenerio Vidmanto Berčio registruoti rodikliai.

2.3. Tiriamieji

Tyrimo imtį sudarė Mažeikių SM 1996 metų gimimo krepšininkai ($n = 14$), kurie dalyvavo ir jaunučių vaikinų „A“ (gim. 1996 m.) krepšinio čempionato I diviziono ir jaunių vaikinų „B“ (gim. 1995 m.) krepšinio čempionato II diviziono rungtynėse.

Vienuolika iš šių keturiolikos Mažeikių SM trenerio Vidmanto Berčio vadovaujamo kolektyvo krepšininkų kartu pradėjo lankyti treniruotes, kai jiems buvo aštuoneri metai. Jie treniruojasi nuo 2 klasės, t.y. nuo 2004 metų.

3. TYRIMO REZULTATAI IR JŲ ANALIZĖ

Svarbiausi kriterijai, pagal kuriuos galima spręsti apie krepšininkų ir komandų žaidimą, yra varžybų veiklos rodikliai, jų kaita pagrindinėse varžybose. Surinkti jaunųjų krepšininkų žaidimo per varžybas duomenys rodo jų rengimo kryptį ir artimiausios ateities perspektyvas.

Komandų žaidimą, jo kaitą galima vertinti analizuojant kiekybinius (metimų į krepšį iš įvairių nuotolių, baudų metimų, atkovoto kamuolio ir kt.) ir kokybinius (metimų į krepšį veiksmingumo, įvairovės ir kt.) rodiklius (Stonkus, 2003). Žaidimo analizė leidžia teigti, kaip skiriasi žaidėjų veikla aikštelėje.

3.1. Krepšininkų varžybų veiklos rodiklių analizė savo amžiaus grupėje

Svarbių varžybų metinis kalendorius sudarė 8 mėnesius – nuo 2011 metų spalio mėn. iki 2012 metų gegužės mėnesio. Per mėnesį buvo sužaidžiama nuo 1 rungtynių (gruodis) iki 5 rungtynių (vasaris). Viso čempionato metu, įskaitant atkrintamąsias ir finalo ketverto varžybas, buvo sužaistos 22 rungtynės. Iš jų – 12 laimėta ir 10 pralaimėta. Tiek žaisdama savo aikštelėje, tiek išvykose Mažeikių SM komanda iškovojo po 5 pergalės ir patyrė po 4 pralaimėjimus. 2011/2012 metų jaunučių vaikinų „A“ I diviziono krepšinio čempionate užimta 4 vieta:

1 lentelė

MKL 2011/2012 metų sezono jaunučių vaikinų „A“ I diviziono krepšinio čempionato reguliariojo sezono turnyrinė komandų lentelė

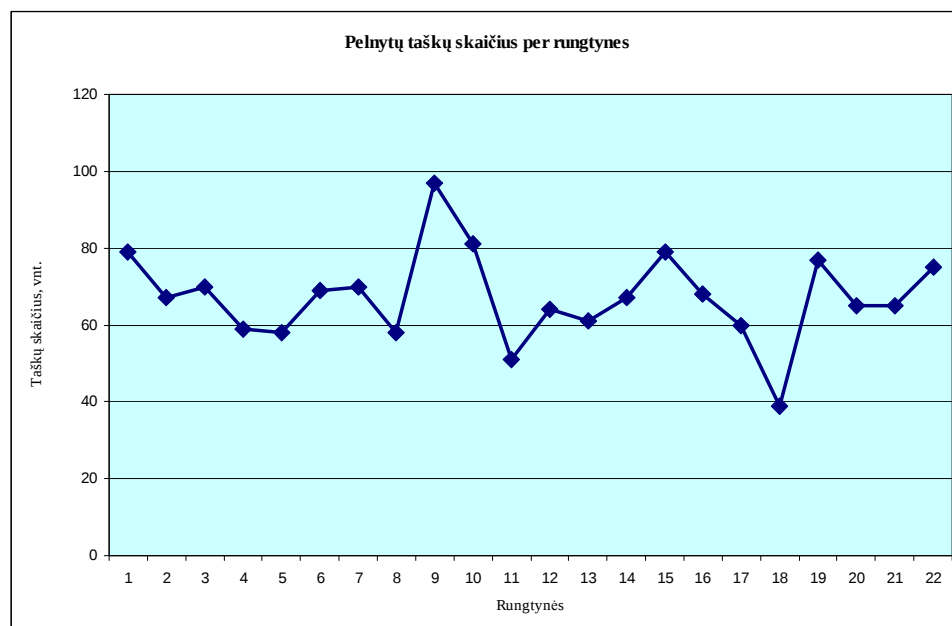
Eilės numeris	Komanda	Žaista rungtynių	Pergalės	Pralaimėjimai
1	Š. Marčiulionio KA - Blancomet	18	17	1
2	Sabonio KC – Katos grupė	18	15	3
3	Sabonio KC - „Vytautas“	18	13	5
4	Mažeikių SM	18	10	8
5	Panevėžio KKSC	18	9	9
6	Kauno KM „Aisčiai“	18	8	10
7	Tornado KM	18	8	10
8	V. Knašiaus KM - Grifas	18	5	13
9	Vilniaus KM - Krantechna	18	3	15
10	Š. Marčiulionio KA - Philips	18	2	16

Ketvirtfinalio rungtynėse Mažeikių SM žaidė su Panevėžio KKSC ir laimėjo 77:62 ir 65:55, o pusfinalio rungtynės su Marčiulionio KA „Blancomet“ ir rungtynės dėl 3 – 4 vietų su Sabonio KC „Vytautas“ baigėsi pralaimėjimais: 93:65 ir 78:75.

3.1.1. Pagrindinių varžybų rodiklių kiekybinė analizė

Pelnomų taškų skaičius per rungtynes. Vienas iš rodiklių, apibūdinančių krepšinio komandų puolimo pobūdį, veiksmingumą per rungtynes, yra įmestų taškų skaičius. Jis priklauso nuo objektyvių veiksnių: varžovų žaidimo stiliaus, labai pajėgių komandos žaidėjų skaičiaus, komandos taktikos varžybose ir pan. Metimai į krepšį yra užbaigiamieji puolimo veiksmai, kurių sėkmingas atlikimas nulemia rungtynių rezultatą. Krepšinyje fiksuojami metimai iš artimų ir vidutinių nuotolių bei baudų metimai, už kuriuos skiriami 2 taškai, tolimi metimai (6,25 m linija), už kuriuos skiriami 3 taškai.

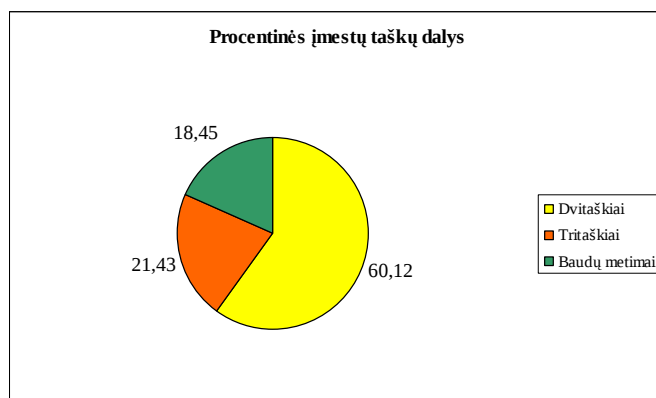
Įskaitant reguliarųjį čempionatą, atkrintamąsias varžybas ir finalo ketverto rungtynes, mažieji vidutiniškai į varžovų krepšį įmesdavo po 67,8 taško. Jaunieji krepšininkai daugiausiai per rungtynes yra įmetę 97 taškus (devintoje rungtynėje, vykusioje Mažeikiuose), o mažiausiai – 39 (taip pat namuose – 18 rungtynėje), tad variacijos amplitudė (maksimalios ir minimalios reikšmių skirtumas) yra 58 (žr. 1 pav.).

1 pav. Pelnytų taškų skaičius per rungtynes

Dažniausiai į varžovų krepšį jaunuoliai įmesdavo po 79 taškus. Komandos pelnomų taškų vidutinis kvadratinis nuokrypis – 11,83, variacijos koeficientas 0,1759.

Skaičiuojant pataikytus dvitaškus, tritaškus ir baudų metimus procentine išraiška, komandos rezultatai buvo tokie:

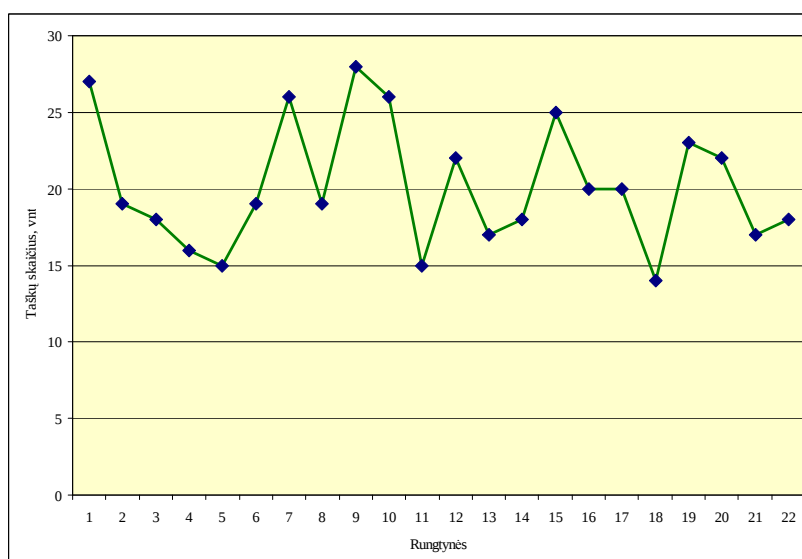

2 pav. Pataikytų metimų procentinė išraiška

Metimų į krepšį iš arti ir vidutinio nuotolio tyrimo rezultatai. Metimai į krepšį – svarbus technikos elementas, svarbiausias visų puolamųjų veiksmų tikslas. Tam, kad įmesti kamuolį į krepšį reikia įveikti varžovą, o tai galima padaryti atliekant tam tikrus technikos ir taktikos veiksmus.

Pakankamai aukštas taiklių metimų į krepšį procentas Mažeikių SM penkiolikmečiams padėjo iškovo ne vieną pergalę. Daugelyje susitikimų rungtynių nugalėtojas sprendėsi paskutinėmis minutėmis, o rungtynių baigtį nulemdavo meistriškai ir rezultatyviai individualiai žaidžiantys krepšininkai, žaisdami 1x1. Aukštas dvitaškių pataikymo procentas – 46,3 (atsižvelgiant į amžių) leido pelnyti taškus iš vidutinių ir artimų atstumų.

Mažeikių jaunieji krepšininkai vidutiniškai į varžovų krepšį iš arti ir vidutinio nuotolio pataikydavo po 20,18 metimų. Daugiausiai per rungtynes yra pataikę 28 metimus (devintoje rungtynėje, vykusioje Mažeikiuose), o mažiausiai – 14 (taip pat namuose – 18 rungtynėje), tad variacijos amplitudė (maksimalios ir minimalios reikšmių skirtumas) yra 14 (žr. 3 pav.).

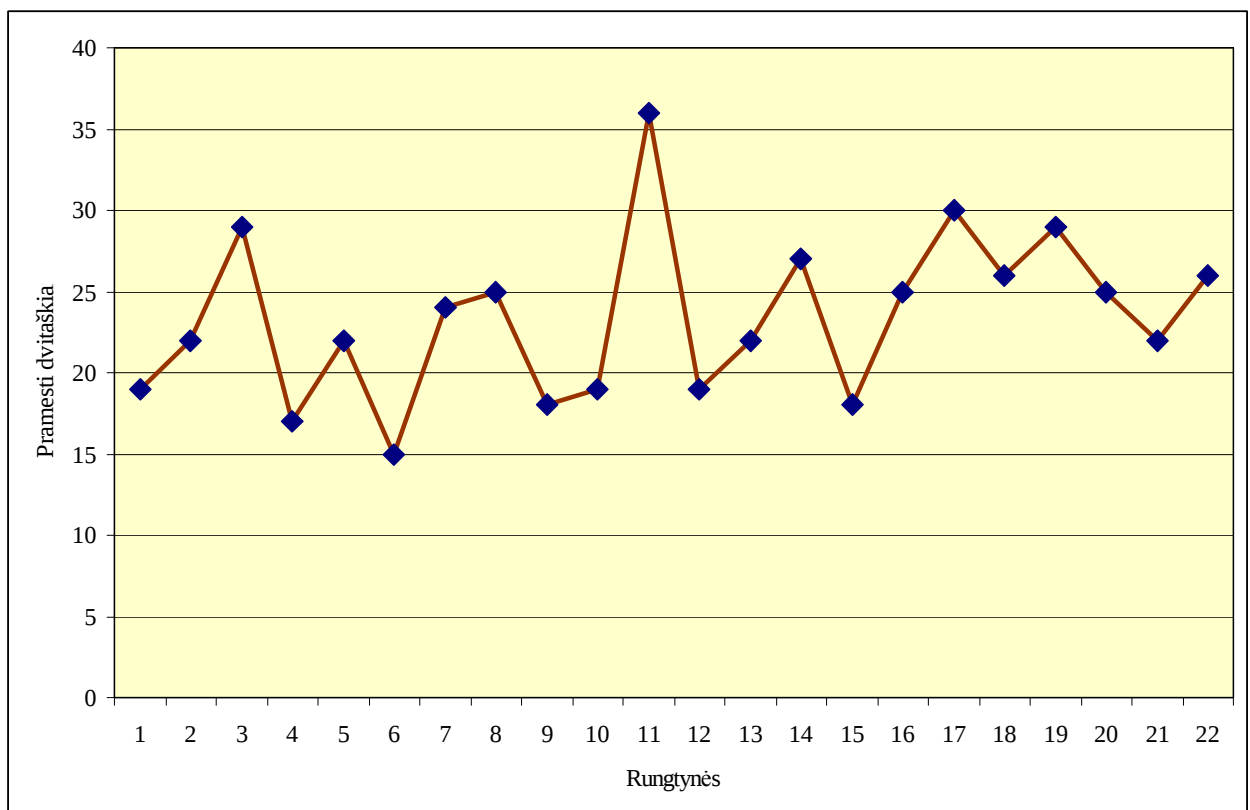

3 pav. Komandos iš arti ir vidutinio nuotolio rungtynėse pataikyti metimai

Dažniausiai į varžovų krepšį jaunuoliai įmesdavo po 19 dvitaškių metimų. Komandos iš arti ir vidutinio nuotolio pelnomų taškų vidutinis kvadratinis nuokrypis – 4,15, variacijos koeficientas 0,2055.

JAV vyrų krepšinio rinktinės vyriausias treneris M. Kryzewski (2007) teigia, kad pats veiksmingiausias būdas pelnyti taškus yra greitas puolimas. Mažeikių sporto mokyklos jaunieji krepšininkai kiekvienose rungtynėse greitojo puolimo metu pelnydavo 8 – 14 taškų. Tai sudarė 11,9– 20,83 procento visų komandos pelnomų taškų vidurkio. Pasak krepšinio specialistų, jei komanda per rungtynes pelno apie 20 procentų taškų greitojo puolimo metu, tai tos komandos puolimo efektyvumas yra aukštas. Greitai pelnoma taškai didina žaidėjų pasitikėjimą savimi, komandiniu žaidimu, lavėja žaidėjų psichologinis pasirengimas (Sakalauskas, 1991).

Jaunieji krepšininkai vidutiniškai iš arti ir vidutinio nuotolio yra prametę 23,41 dvitaškius metimus. Daugiausiai per rungtynes yra nepataikę 36 metimus (vienuoliktose rungtynėse, vykusiose Mažeikiuose), o mažiausiai– 15 (žaidžiant namuose, šeštose rungtynėse), tad variacijos amplitudė yra 19 (žr. 4 pav.). Dažniausiai (4 rungtynėse) pramesta po 22 dvitaškius.

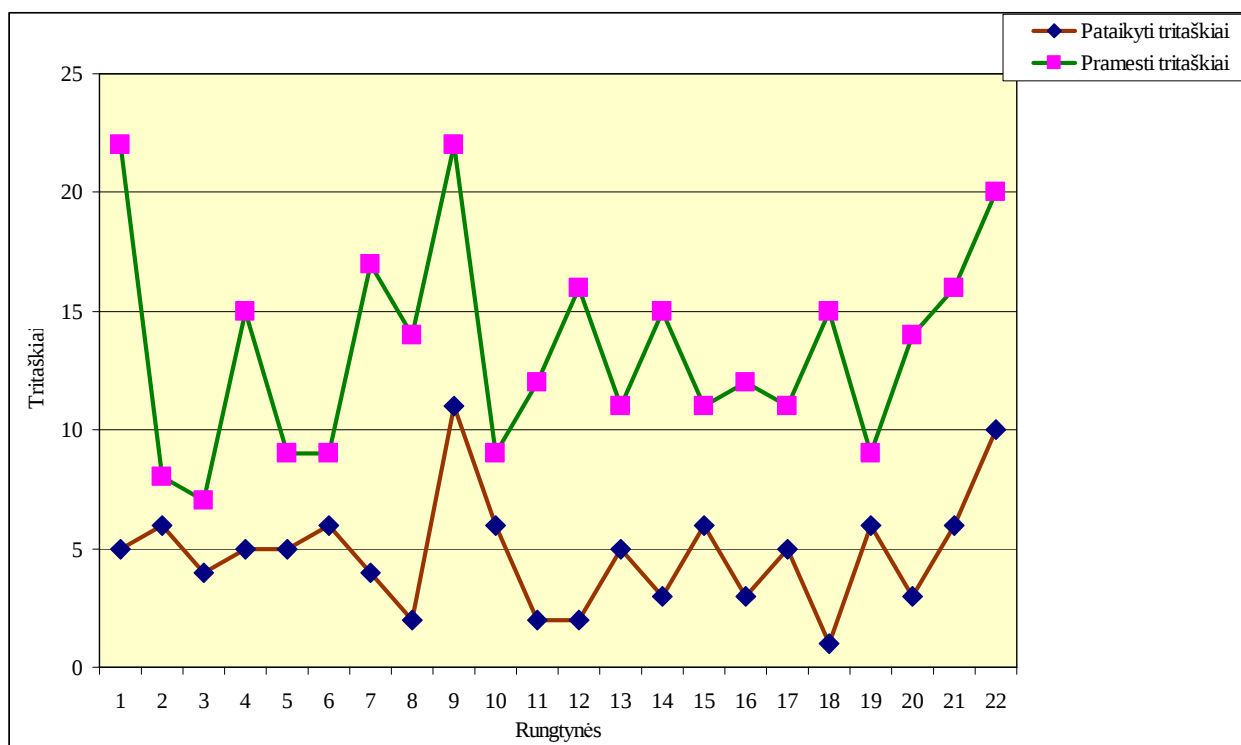

4 pav. Komandos iš arti ir vidutinio nuotolio rungtynėse nepataikyti metimai

Metimų į krepšį iš toli tyrimo rezultatai. Kiek sunkiau komanda puolė prieš aikštės gynybą. Varžovai žinodami silpniausią puolimo sistemos vietą, tuo naudodavosi. Kai kurios komandos aikštę gindavosi po 25 -30 min. Puolant prieš šią gynybos sistemą, reikalingas greitas puolimas, o jam nepavykus – taiklūs tolimi metimai.

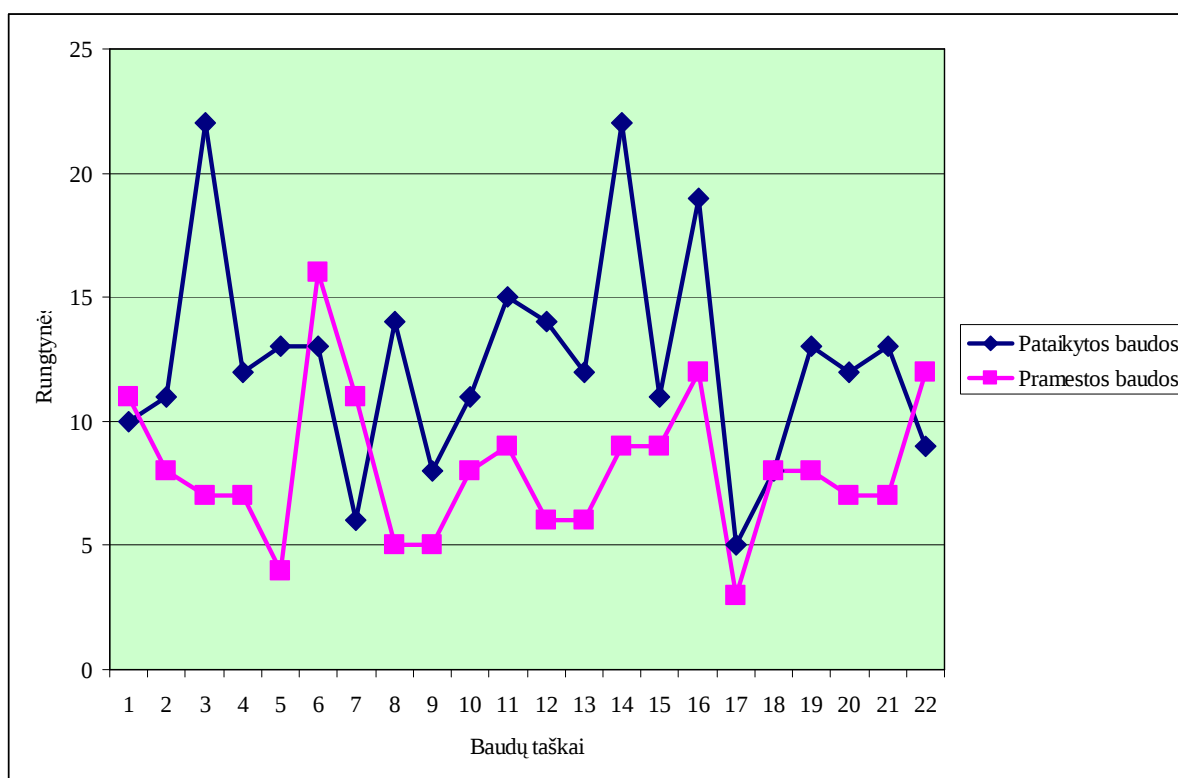
Mažeikių žaidėjai vidutiniškai į varžovų krepšį įmesdavo 4,82 tritaškius metimus. Daugiausiai per rungtynes yra pataikę 11 tokių metimų (devintoje rungtynėje, vykusioje Mažeikiuose), o mažiausiai – 1 (taip pat namuose, 18 rungtynėje), tad variacijos amplitudė (maksimalios ir minimalios reikšmių skirtumas) yra 10. Dažniausiai įmesta po 6 metimus iš tritaškių metimų zonos – šešioje rungtynėje. Komandos iš tritaškių metimų nuotolio pelnomų taškų vidutinis kvadratinis nuokrypis – 2,42, variacijos koeficientas 0,5029.

Jaunieji krepšininkai vidutiniškai yra prametę 13,36 tritaškių. Daugiausiai per rungtynes yra prametę 22 metimus (pirmose rungtynėse svečiuose ir devintoje rungtynėje, vykusioje Mažeikiuose), o mažiausiai – 7 (žaidžiant svečiuose, 3 rungtynėje), tad variacijos amplitudė yra 15 (žr. 6 pav.). Dažniausiai (4 rungtynėje) pramesta po 9 metimus iš tritaškių metimų zonos (žr. 5 pav.).

5 pav. Komandos pelnyti ir pramesti tritaškiai

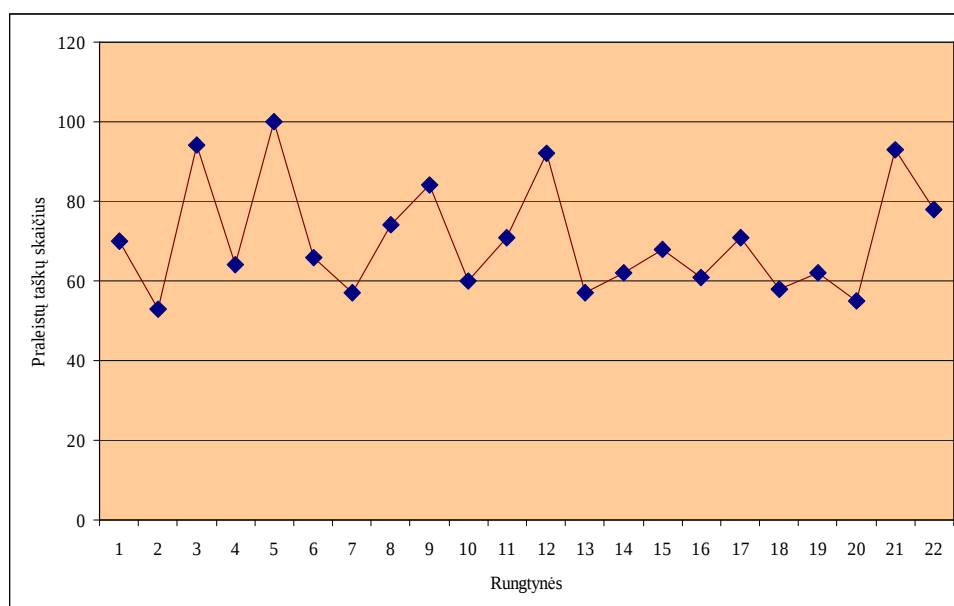
Baudų metimų tyrimo rezultatai. Aktyvus žaidimas puolime priversdavo varžovus prasižengti. Mažeikių SM žaidėjai į varžovų krepšį vidutiniškai mesdavo po 20,5 baudos metimų per rungtynes, iš kurių vidutiniškai pataikydavo 12,4. Vidutinis pataikytų baudų vidurkis – 12,41. Daugiausiai per rungtynes yra įmetę 22 baidas (trečiose ir keturioliktose rungtynėse, vykusiose svečiuose), o mažiausiai – 5 (taip pat svečiuose, 17 rungtynėse), tad variacijos amplitudė (maksimalios ir minimalios reikšmių skirtumas) yra 17 (žr. 6 pav.). Dažniausiai įmesta po 13 baudų – keturių rungtynių metu. Komandos įmestomis baudomis pelnomų taškų vidutinis kvadratinis nuokrypis – 4,36, variacijos koeficientas 0,3514.

6 pav. Komandos įmestos ir pramestos baudos

Praleistų taškų skaičius per rungtynes. Analizuojant Mažeikių SM vaikinų (gim. 1996 m.) krepšinio komandos pasirodymą 2011/ 2012 metų MKL jaunučių „A“ čempionate, galima atkreipti dėmesį į tai, jog komanda į savo krepšį vidutiniškai praleisdavo 70,45 taško per rungtynes. Jaunieji krepšininkai daugiausiai per rungtynes yra praleidę 100 taškų (penktose rungtynėse, vykusiose išvykoje), o mažiausiai – 53 (namuose – antrose rungtynėse), tad variacijos amplitudė (maksimalios ir minimalios reikšmių skirtumas) yra 47 (žr. 7 pav.). Dažniausiai į savo krepšį praleisdavo 57

taškus. Komandos pelnomų taškų vidutinis kvadratinis nuokrypis – 14,01, variacijos koeficientas 0,1989.

7 pav. Komandos praleisti taškai

Per atitinkamą kėlinį įmestų ir praleistų taškų skaičius. Analizuojant vidutiniškai įmestus ir praleistus taškus kiekviename kėlinyje, galima atkreipti dėmesį į tai, jog žaisdami savo aikštelėje Mažeikių SM krepšininkai rezultatyviausiai žaisdavo ketvirtajame kėlinyje, didžiausią persvarą „susikraudavo“ – pirmajame, o blogiausiai žaisdavo – antrajame kėlinyje. Trečiojo ir ketvirtojo kėlinių įmestų ir praleistų taškų santykinis vidurkis buvo vienodas „+ 0,8“ taško per rungtynes. Varžovai daugiausiai taškų pelnydavo antrame ir ketvirtame kėliniuose. Iš to galima daryti išvadą, kad koncentracija į žaidimą po pertraukėlių tarp kėlinių sumažėdavo arba rezultatų suprastėjimui įtakos turėjo prastesnis fizinis pasirengimas.

2 lentelė

Įmestų ir praleistų taškų skaičius per atitinkamus kėlinius

Kėliniai	Žaidžiant namuose		Žaidžiant svečiuose	
	Įmesti taškai	Praleisti taškai	Įmesti taškai	Praleisti taškai
I	17,5	14,6	19,2	15,9
II	17,1	21,0	13,9	18,1
III	17,8	17,0	17,7	17,4
IV	19,7	18,9	15,3	16,4

Žaisdami varžovų aikštelėse jaunieji Mažeikių krepšininkai geriausiai ir rezultatyviausiai žaisdavo pirmąjį kėlinį. Per šį kėlinį mažeikiškiai vidutiniškai nuo varžovų atitrūkdavo „+ 3,3“ taško per rungtynes. Daugiausia taškų, kaip ir savo aikštelėje, praleisdavo per antrąjį kėlinį, o patys įmesdavo mažiausiai. Taškų skirtumas vidutiniškai būdavo neigiamas „- 4,2“. Trečio kėlinuko santykinis rezultatas buvo apylygus, o ketvirtieji kėliniai vidutiniškai pralaimėti „- 1,1“ taško.

Atkovoti kamuoliai po netikslių metimų į krepšį. Didžiausi sunkumai gynybinėje sistemoje buvo kova dėl atšokusių kamuolių. Daugeliui varžovų mažeikiškiai nusileido fiziniais duomenimis. Komandos ūgio vidurkis buvo 186,23 cm. Palyginimui, Š. Marčiulionio KA „Blancomet“ komandos narių ūgio vidurkis – 192,23 cm. Mažeikių SM komanda vidutiniškai atkovodavo po 38,64 kamuolio per rungtynes, iš jų 26,41 po savo krepšiu (žr. 3 lent.). Varžovai po mažeikiškių krepšiu vidutiniškai atkovodavo po 12,23 kamuolio per rungtynes

Jaunieji krepšininkai daugiausiai per rungtynes iš viso yra atkovoję 52 kamuolius (keturioliktose rungtynėse, vykusiose išvykoje), o mažiausiai – 27 (svečiuose žaidžiant pusfinalio rungtynėse). Variacijos amplitudė (maksimalios ir minimalios reikšmių skirtumas) yra 25. Dažniausiai iš viso atkovodavo 37 atšokusius kamuolius. Komandos pelnomų taškų vidutinis kvadratinis nuokrypis – 6,42, variacijos koeficientas – 0,1661.

3 lentelė

Mažeikių SM komandos atkovoti kamuoliai

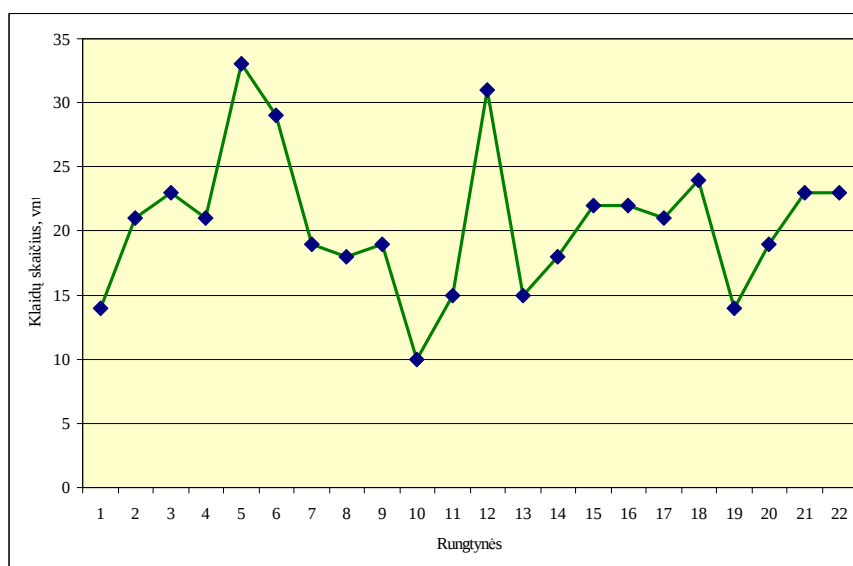
Atkovoti kamuoliai	Vidutinė reikšmė	MAX	MIN
Puolime	12,23	18	5
Gynyboje	26,41	34	20
Iš viso	38,64	52	27

Perimtų kamuolių skaičius. Koncentruoti gynybos veiksmai komandai leido vidutiniškai perimti po 9,77 kamuolio per rungtynes. Tai aštuntas rezultatas visoje lygoje. Šioje statistikoje nepateikiami duomenys, kai varžovai išmesdavo kamuolį į užribį, sužingsniuodavo ar rengiama ataka užtrukdavo ilgiau nei 24 sekundes. Kaip teigia nusipelnęs Lietuvos krepšinio treneris V.Garastas (2002), perimtų kamuolių skaičius varžybų metu įvertina komandos taktinį pasirengimą.

Taip pat šiam rodikliui įtakos gali turėti kelių sportininkų glaudus bendradarbiavimas ir patirtis aikštelėje gynybos metu. Pagrindinis gynybos tikslas buvo pristabdyti varžovų atakas, neleisti pelnyti greitų taškų, apsunkinti varžovų komandos žaidėjų metimus į krepšį, priversti suklusti, o pasitaikius progai ir perimti kamuolį.

Daugiausiai per rungtynes iš viso yra perėmę 18 kamuolių, o mažiausiai – 4. Variacijos amplitudė (maksimalios ir minimalios reikšmių skirtumas) yra 14. Dažniausiai perimdavo 10 kamuolių. Komandos perimtų kamuolių vidutinis kvadratinis nuokrypis – 3,54, variacijos koeficientas – 0,3627.

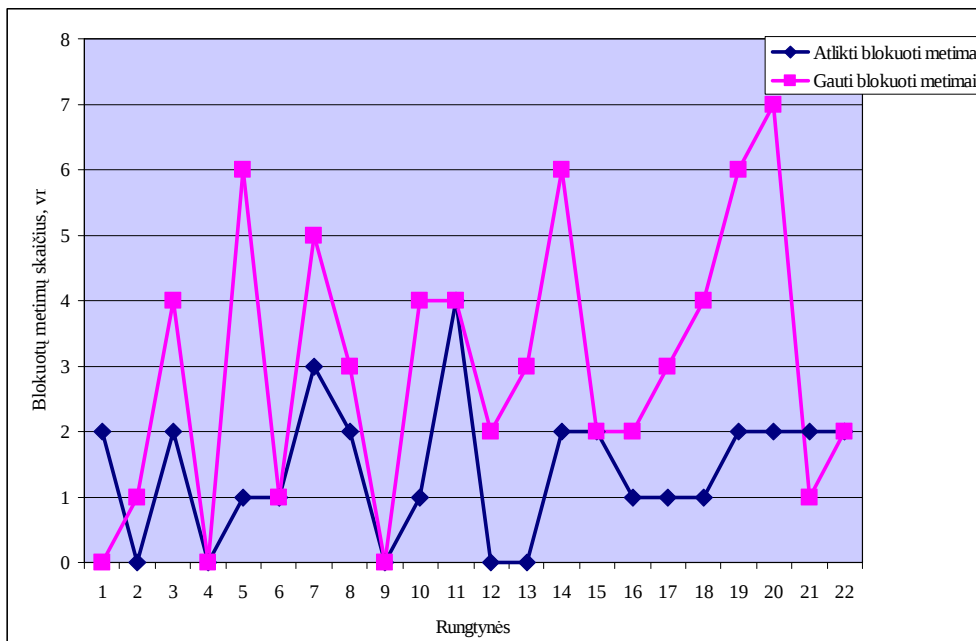
Klaidų per rungtynes skaičiaus kitimo dinamika. Padarytų klaidų vidurkis – 20,64 per rungtynes (žr. 8 pav.). Tai daugiau nei vidutinis klaidų skaičius (18,6) visų čempionate dalyvavusių komandų. Daugiausiai klaidų buvo daroma tada, kai varžovai naudodavo zoninį spaudimą ir artėdavo rungtynių pabaiga – kai jausdavosi nuovargis ir didėdavo atsakomybė lemiamais rungtynių momentais.

8 pav. Komandos klaidų skaičius per rungtynes

Rezultatyvių perdavimų skaičius. Komanda per rungtynes vidutiniškai atlikdavo po 12,9 rezultatyvius perdavimus metimams į krepšį. Daugiausiai per rungtynes yra rezultatyviai perdavę 21 kamuolį, o mažiausiai – 4. Variacijos amplitudė (maksimalios ir minimalios reikšmių skirtumas) yra 17. Dažniausiai rezultatyviai per rungtynes perduodavo 13 kamuolių. Komandos rezultatyvių perdavimų vidutinis kvadratinis nuokrypis – 4,21, variacijos koeficientas – 0,326.

Blokuotų metimų skaičius. Komanda per rungtynes vidutiniškai blokuodavo 1,41 kamuolio, o gaudavo -3 blokus (žr. 9 pav.). Dažniausiai per rungtynes komanda atlikdavo po 2 blokus, o gaudavo – 4.

9 pav. Blokuotų metimų skaičius per rungtynes

3.1.2. Kokybiniai varžybų veiklos rodikliai

Kadangi Lietuvos MKL čempionatai vykdomi pagal oficialias FIBA krepšinio taisykles, varžybų statistikos protokole yra fiksuojamas žaidėjų ir komandos veiklos efektyvumo rodiklis. Jis nustatomas pagal tokią formulę :

$$E = T - NM + BM + RP + AK + PK - TK ,$$

kur T – pelnyti taškai;

NM – netikslūs metimai ir baudų metimai;

BM – blokuoti varžovo metimai;

RP – rezultatyvūs perdavimai;

AK – atkovoti kamuoliai;

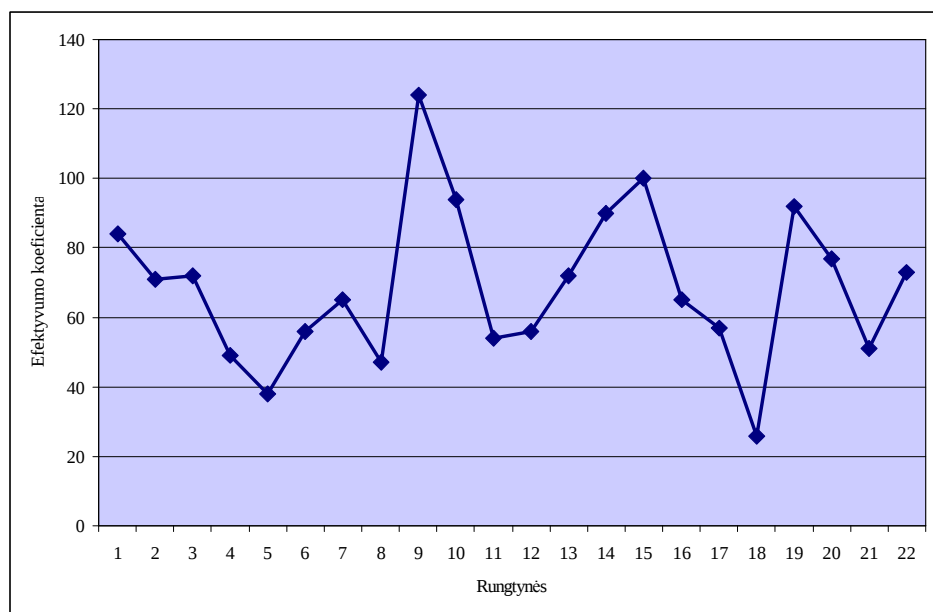
PK – perimti kamuoliai;

TK – technikos klaidos.

Vidutinis tiriamosios Mažeikių komandos rungtynių veiklos vidutinis efektyvumo koeficientas tiriamojo sezono metu buvo 68,77. Aukščiausias efektyvumo koeficientas per rungtynes buvo 124 (žaidžiant namuose devintąsias rungtynes), o žemiausias – 26 (taip pat namuose, 18 rungtynės).

Variacijos amplitudė (maksimalios ir minimalios reikšmių skirtumas) yra 98. Dažniausiai per rungtynes buvęs efektyvumo koeficientas – 72 (žr. 10 pav.). Komandos efektyvumo koeficiento vidutinis kvadratinis nuokrypis – 22,53, variacijos koeficientas – 0,3277.

Tiriamųjų žaidimo su viena iš silpniausių komandų – Š. Marčiulionio KA - Philips (2 rungtynės) efektyvumas buvo didžiausias, tuo tarpu žaidžiant su viena iš geriausių komandų – Š. Marčiulionio KA – Blancomet – mažiausias. Varžybų veiklos efektyvumo koeficientų skirtumo priežastys gali būti kelios: netinkamas komandos rengimas, žaidėjų nuovargis, kai rungtynes komanda žaidė išvykose (Mažeikiai yra pakankamai toli nuo didžiųjų Lietuvos miestų), žaidimas su stipriomis komandomis.

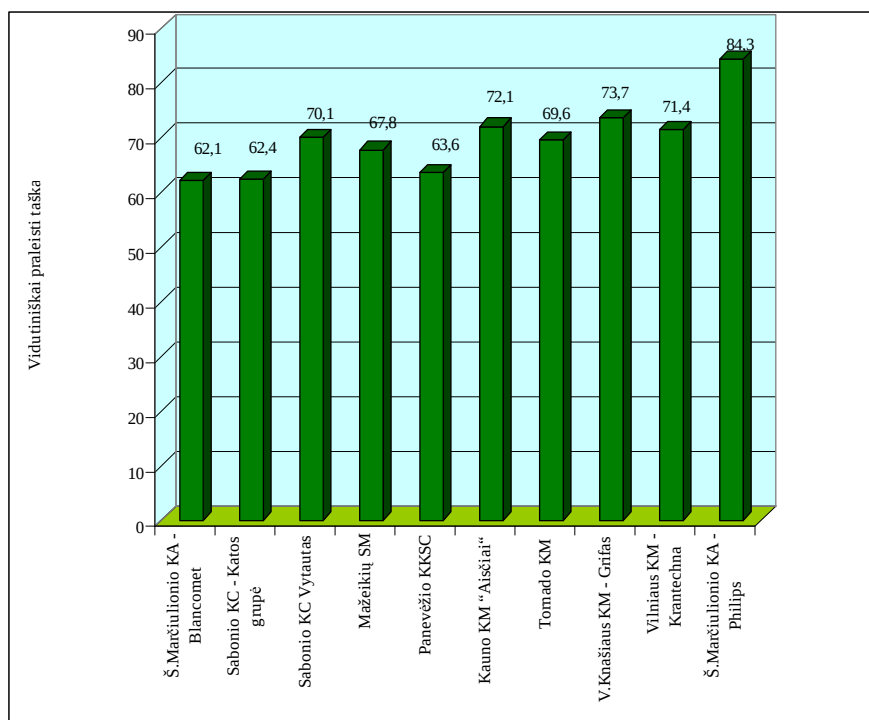

10 pav. Komandos efektyvumo koeficientas per rungtynes

Lyginant komandos pasirodymą savo ir varžovų aikštelėse galima atkreipti dėmesį į tai, jog geriausiai buvo žaidžiami pirmieji rungtynių kėliniai, o prasčiausiai – antrieji. Atsižvelgiant į gautuosius duomenis, galima daryti išvadas, jog žaisdami tiek savo, tiek varžovų aikštelėse mažeikiškiai krepšininkai pasiekė panašius rezultatus, neturėjo varžovų aikštelės sindromo.

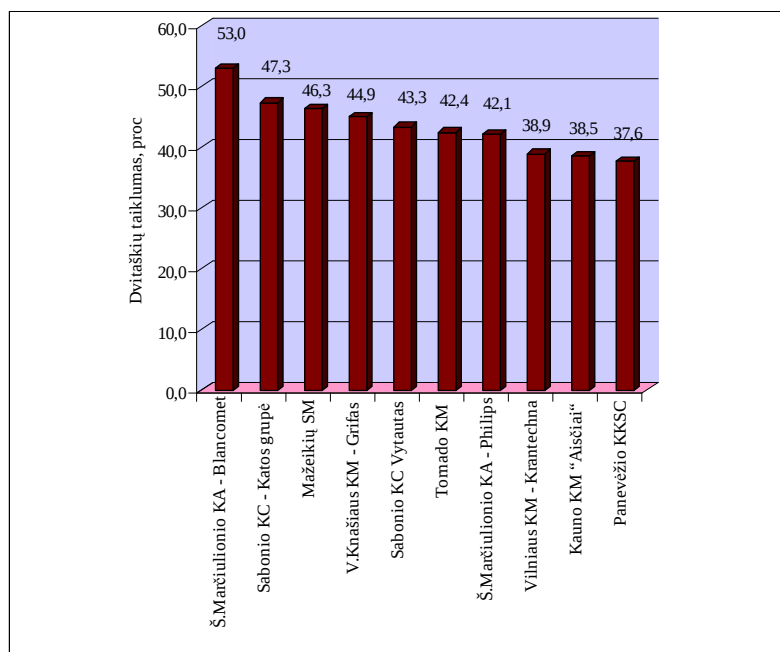
Bendras visų varžovų komandų perdavimų vidurkis – 11,8. Komanda per rungtynes vidutiniškai atlikdavo po 12,9 rezultatyvius perdavimus metimams į krepšį. Tai rodo, jog komandos perdavimų metimams į krepšį vidurkis yra didesnis nei visų komandų vidutinis. Žaidimas buvo paremtas ne tik individualiais žaidėjų veiksmiais, bet ir komandiniu žaidimu.

Vidutiniškai praleistų taškų skaičius buvo ketvirtas rezultatas iš 10 komandų, dalyvavusių I diviziono čempionate. Palyginimui pateikiami visų I diviziono komandų praleistų taškų rodikliai:

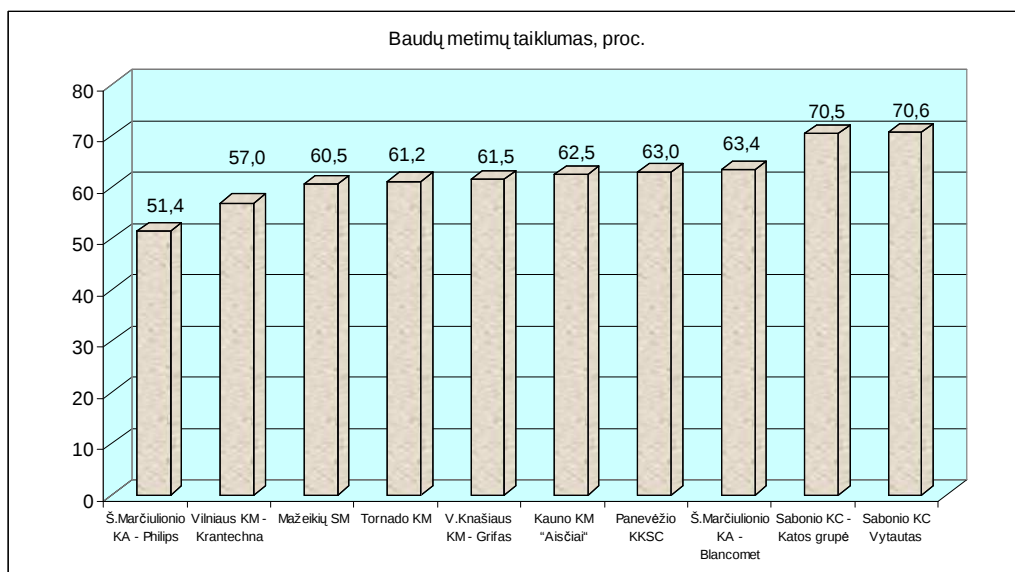
11 pav. I diviziono 1996 m. gim. krepšinininkų komandų praleistų taškų rodikliai

Pelnytų taškų iš vidutinių ir artimų atstumų buvo trečias rezultatas visoje šio amžiaus moksleivių krepšinio lygoje (žr. 12 pav.).

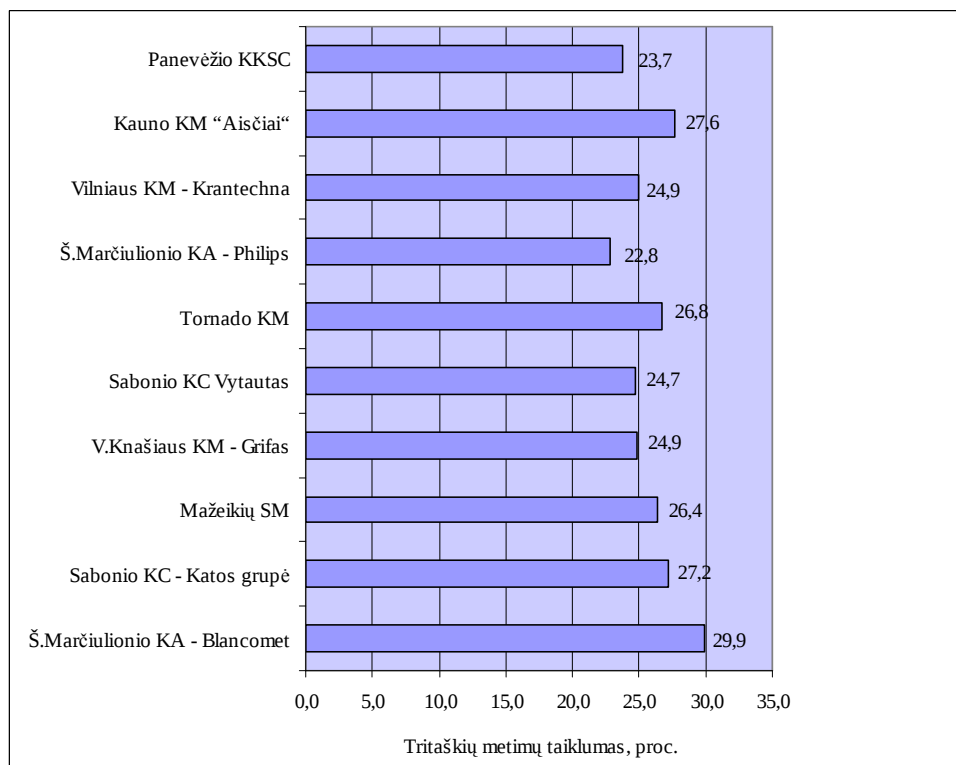
12 pav. Jaunučių vaikinų I diviziono krepšinio čempionate pataikyti dvitaškiai metimai

Nuo geriausiai baudas metusios komandos – Sabonio KC „Vytautas“, mažeikiškiai atsiliko net 10 procentų:

13 pav. Komandų pataikytos baudos

Mažeikių SM penkiolikmečių tritaškių metimų taiklumas per rungtynes buvo 26,37 procento. Tai buvo 5 rezultatas MKL I diviziono jaunučių „A“ krepšinio čempionate:

14 pav. MKL I diviziono jaunučių „A“ krepšinio čempionate pelnyti tritaškiai

Komandos koreliacijos koeficientas nelygus nuliui, todėl galima daryti tik tokią išvadą, jog egzistuoja statistinis ryšys, o ne koks nors priežastingumas. Komandos koreliacijos koeficiento reikšmės yra silpnos nuo -0,5 iki -0,2 ir labai silpnos nuo 0 iki 0,2:

4 lentelė

Komandos pataikytų ir praleistų taškų koreliacijos rodikliai

Metimai	Pirsono koeficientas
Pelnomų ir praleistų taškų	0,088
Iš vidutinio nuotolio pelnytų ir pramestų taškų	-0,38
Įmestų ir pramestų baudų	0,121
Iš tritaškių metimo zonos pataikytų ir pramestų taškų	0,251

3.2. Krepšininkų varžybų veiklos rodiklių analizė žaidžiant vyresniojo amžiaus grupėje

Dalyvaujant metais vyresniųjų čempionate, pirmasis trenerio uždavinys buvo paruošti žaidėjus psichologiškai, įrodyti jiems, kad metais vyresni varžovai niekuo nėra pranašesni, kad su jais galima žaisti kaip su sau lygiu varžovu, reikėjo įskiepyti pasitikėjimą savo jėgomis. Pasitikėjimas yra unikalus sportininko patyrimas, kuris sukaupiamas siekiant įvairių užsibrėžtų tikslų (Meidus, 2005).

Dauguma jaunių vaikinų „B“ antro diviziono komandų savo aikštelėje žaidė geriau nei svečiuose. Išvykose teigiamą pergalių ir pralaimėjimų balansą turėjo tik 3 komandos iš 8. Tarp jų buvo ir Mažeikių SM auklėtiniai. Mažeikiškiai varžovų aikštelėse iškovojo 4 pergalės ir patyrė 3 pralaimėjimus. Savo aikštelėje sekėsi žymiai geriau: iškovotos 6 pergalės ir 1 rungtynės pralaimėtos.

5 lentelė

MKL 2011/2012 metų sezono jaunių vaikinų „B“ antro diviziono komandų turnyrinė lentelė

Eilės numeris	Komanda	Rungtynių skaičius	Laimėta	Pralaimėta
1	Saulė – Šiauliai - Corny	14	13	1
2	Š. Marčiulionio KA	14	12	2
3	Mažeikių SM	14	10	4
4	Sabonio KC	14	8	6
5	Kauno KM “Aisčiai“	14	5	9
6	Vilniaus KM	14	4	10
7	Kauno KM “Perkūnas“	14	2	12
8	Jonavos KKSC	14	2	12

2011/2012 metų jaunių vaikinų „B“ II diviziono krepšinio čempionatas tęsėsi 6 mėnesius –nuo 2011 metų spalio mėn. iki 2012 metų kovo mėnesio. Jų metu buvo sužaista 18 rungtynių. Iš jų – 12

laimėta ir 6 pralaimėtos. Per mėnesį buvo sužaidžiamos 2 – 3 rungtynės, išskyrus kovo mėnesį (4 rungtynės). Po reguliaraus sezono komanda buvo užėmusi 3 vietą, o po atkrintamųjų ir finalo ketverto varžybų liko 4 vietoje:

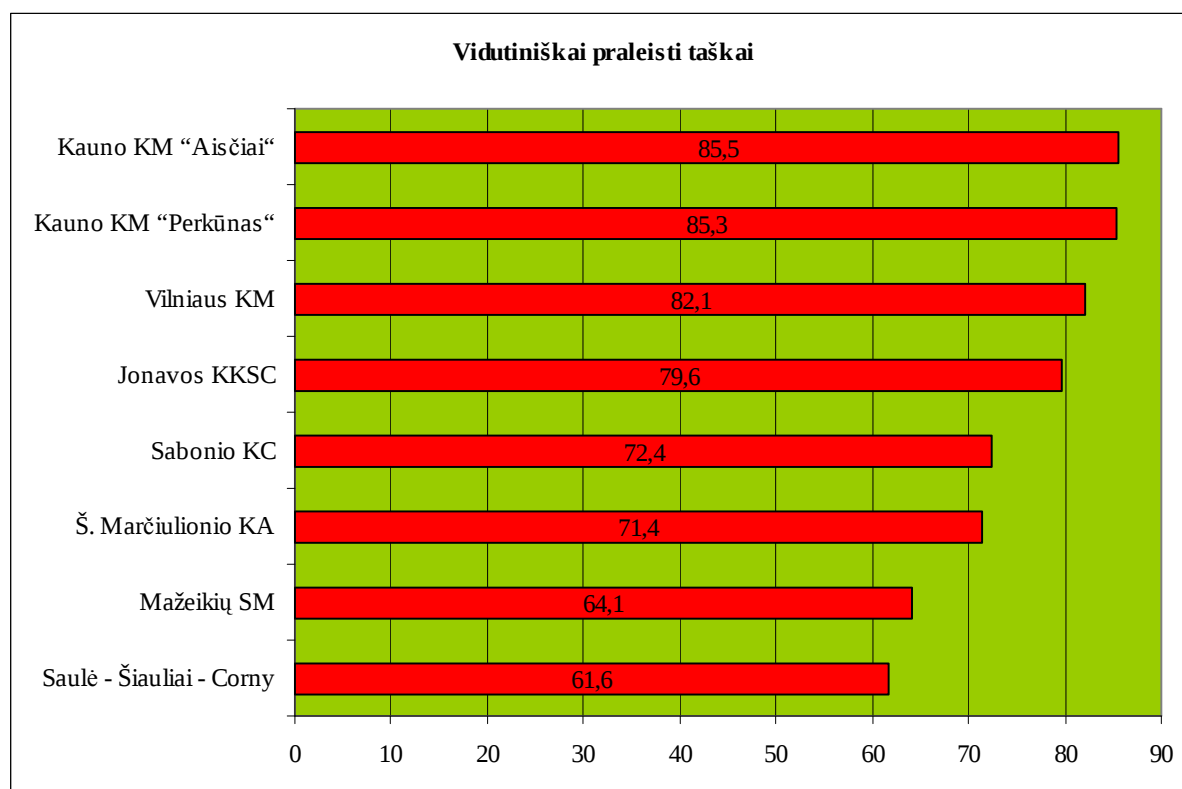
Ketvirtfinalio rungtynės Mažeikių SM – Vilniaus KM 89:66 ir 98:86

Pusfinalio rungtynės Š. Marčiulionio KA – Mažeikių SM 74:52

Rungtynės dėl 3 – 4 vietų Kauno KM “Aisčiai” – Mažeikių SM 81:73

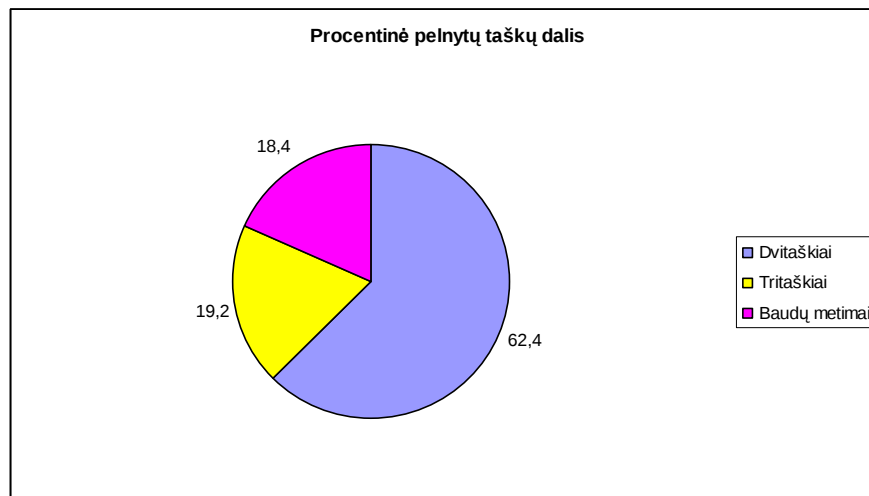
3.2.1. Pagrindinių varžybų rodiklių kiekybinė analizė

Praleistų taškų skaičius per rungtynes. Analizuojant Mažeikių SM vaikinų, gimusių 1996 m., komandos pasirodymą amžiumi vyresnių MKL čempionate, reikia atkreipti dėmesį į tai, jog komanda pagal praleistus taškus (vidutiniškai 64,1) buvo antroje vietoje po Šiaulių „Saulė-Šiauliai-Corny“ komandos (žr. 15 pav.). Pagal praleistus taškus savo aikštelėje taip pat užimta antroji vieta (vidutiniškai 60,7), o rungtynėse, kurias Mažeikių komanda žaidė išvykose, gynybos rodikliai buvo geriausi (vidutiniškai 67,6).

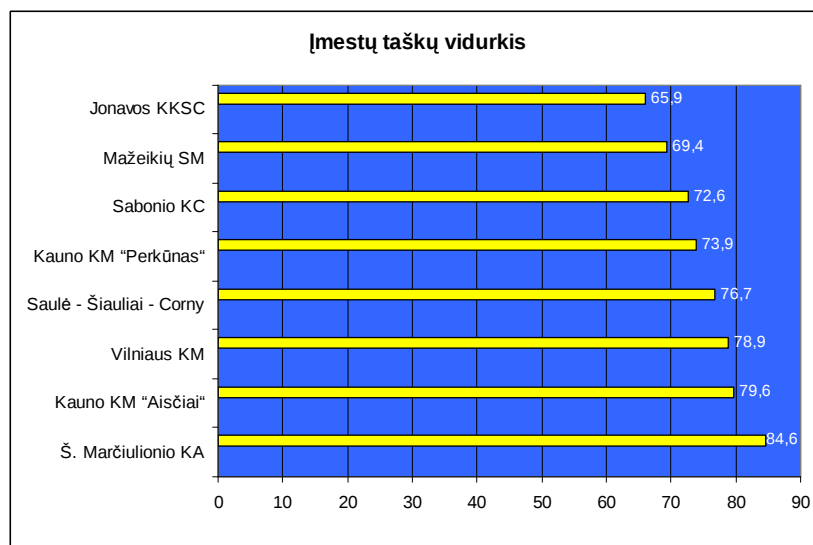
15 pav. MKL II diviziono komandų vidutiniškai praleisti taškai

Metimų į krepšį iš toli tyrimo rezultatai. Dvitaškiais, tritaškiais ir baudų metimais pelnyti taškai sudarė atitinkamą procentinę surinktų taškų dalį. Kaip ir dauguma atvejų, didžiąją pelnytų taškų dalį sudarė dvitaškiai metimai, o tritaškių ir baudų metimai – mažesnę.

16 pav. Pataikytų metimų procentinė išraiška

Vidutiniškai pelnomų taškų skaičius per rungtynes Žaidžiant prieš metais vyresnius varžovus, puolimas buvo vienas iš silpniausių lygoje. Įmesta vidutiniškai 69,4 taško per rungtynes. Tai 7 rezultatas iš 8 komandų. Dvitaškių metimų taiklumas – 47,0 procentų, tritaškių – 22,2 procentų, baudų metimai – 67,6 procentų:

17 pav. MKL II diviziono komandų vidutiniškai įmestų taškų vidurkiai

Per atitinkamą kėlinį įmestų ir praleistų taškų skaičius. Žaidžiant savo aikštelėje, geriausias įmestų ir praleistų taškų santykis buvo per pirmuosius rungtynių kėlinius. Šiame kėlinyje vidutiniškai varžovai buvo įveikiami „+ 6,5“ taškais. Per kitus kėlinius Mažeikių SM krepšininkai taip pat turėdavo persvarą, tačiau ji buvo minimali. Susidaro nuomonė, jog rungtynių pradžia

aikštelės šeimininkai pasiruošdavo geriau, o varžovams atsiliepė kelionės ir, gal būt, prastai atliktas apšilimas prieš rungtynes.

Žaidžiant varžovų aikštelėse, taip pat geriau buvo žaidžiami pirmieji kėliniai. Vidutiniškai laimėta „+5,7“ taško per rungtynes. Tretieji kėliniai taip pat laimėti, bet žymiai mažesniu skirtumu – „+1,2“ taško per rungtynes. Antrieji ir ketvirtieji kėliniai dažniausiai pralaimėti: „-1,8“ ir atitinkamai „-1,2“ taško per rungtynes.

6 lentelė

Įmestų ir praleistų taškų skaičius per atitinkamus kėlinius

Kėliniai	Žaidžiant namuose		Žaidžiant svečiuose	
	Įmesti taškai	Praleisti taškai	Įmesti taškai	Praleisti taškai
I	21,7	15,2	20,7	15,0
II	16,9	15,8	16,6	18,4
III	17,4	14,9	17,2	16,0
IV	16,2	15,5	18,0	19,2

Lyginant pasirodymą savo ir varžovų aikštelėse, galima daryti išvadas, jog rungtynių pradžioms geriau pasiruošdavo Mažeikių SM krepšininkai. Nors varžovai buvo metais vyresni, žaidimo sąlygas diktavo mažeikiškiai. Per pirmus du kėlinius susikrautos taškų atsargos dažniausiai užtekėdavo tam, kad būtų galima kontroliuoti rungtynių eigą.

Atkovoti kamuoliai po netikslų metimų į krepšį. Žaidžiant prieš metais vyresnius varžovus daugiau dėmesio buvo skiriama aikštės gynybos tobulinimui. Kadangi šis čempionatas nebuvo pagrindinis sezono čempionatas, tai buvo galima tobulinti įvairias žaidimo sistemas tiek puolime, tiek gynyboje. Daugiau dėmesio buvo skiriama aikštės gynybos tobulinimui. Ginantis šia sistema, visas dėmesys koncentruojamas į baudos aikštelę, susitelkiama kovai dėl atšokusių kamuolių. Anot P. Karoblio (2005, 2003), vienas ryškiausių gynybos ir puolimo komponentų yra kova dėl atšokusio kamuolio. Šis rodiklis yra gana informatyvus siekiant tobulinti taktinį sportininkų meistriškumą. Šio čempionato metu Mažeikių SM komanda vidutiniškai atkovojo po 41,5 kamuolio per rungtynes, iš jų – 31,0 po savo krepšiu. Varžovai po mažeikiškių krepšiu vidutiniškai atkovojo po 14,5 kamuolio per rungtynes.

Perimtų kamuolių skaičius. Sutankinus gynybą ties baudos aikšte, sumažėjo perimtų kamuolių skaičius. Jis siekė vos 6,5 per rungtynes. Metais vyresni varžovai sugebėjo išvengti

nereikalingų klaidų, šiek tiek greičiau judėjo aikštelėje, gerai skirstė kamuolius savo partneriams, puolimas buvo daugiau paremtas žaidimu baudos aikštelėje.

Klaidų per rungtynes skaičius. Vidutiniškai per rungtynes padarytų klaidų skaičius – 20,5. Varžovai vidutiniškai padarydavo po 16,5. Esant agresyvesnei gynybai ir krepšininkams šiek tiek atsiliekant fiziniais duomenimis, klaidų skaičius viršijo vidutinius čempionate dalyvavusių komandų duomenis.

Rezultatyvių perdavimų skaičius. Komanda čempionato metu vidutiniškai atlikdavo po 13 rezultatyvių perdavimų metimams į krepšį. Bendras čempionate dalyvavusių komandų rezultatyvių perdavimų skaičius – 14. Tai rodo, jog komanda nenutolo nuo bendro vidurkio ir atitiko čempionate dalyvavusių komandų standartinį rezultatą.

Baudų metimų tyrimo rezultatai. Daugiausiai baudos metimų buvo mesta 10 čempionato rungtynėse – 35. Pataikyta taip pat šiose rungtynėse – 28. Žaidžiant varžovų aikštelėje baudų metimų skaičius svyravo nuo 7 iki 28 metimų per rungtynes. Savo aikštelėje baudų metimų skaičius kito nuo 6 iki 35 metimų per rungtynes. Geriausias pataikytų baudų procentas savo aikštelėje buvo 14 rungtynėse – iš 6 metimų pataikyti visi 6 (100%). Žaidžiant svečiuose geriausias procentas 13 sezono rungtynėse – 15 pataikytų iš 16 bandymų (94%). Vidutiniškai per rungtynes komanda mesdavo po 17,86 baudos metimų, o pataikydavo po 12,58.

Dvitaškių metimų tyrimas. Dvitaškių metimai sudarė didžiąją pelnomų taškų dalį. Mažeikių SM komanda atliko nuo 14 (5 čempionato rungtynės) iki 32 (9 čempionato rungtynės) taiklių metimų per rungtynes. Dažniausiai pataikyta po 20 metimų. Tai pavyko padaryti trejose čempionato rungtynėse. Savo aikštelėje žaistų rungtynių metu vidutiniškai pataikyta po 22,85 dvitaškio per rungtynes, o svečiuose po 21,15.

Tritaškių metimai. Daugiausiai tritaškių metimų (8) pataikyta 13 čempionato rungtynėse žaidžiant svečių aikštelėje. Tris kartus pataikyta po 6 metimus per rungtynes. Taip pat tris kartus įmesta po 2 metimus. Tiek žaidžiant namuose, tiek svečiuose pataikytų tritaškių metimų skaičius buvo panašus: 4,15 namuose ir 4,23 svečiuose. Tritaškių metimų taiklumas 26%.

3.2.2. Kokybiniai varžybų veiklos rodikliai

Komandos žaidimą, jo kaitą galima vertinti analizuojant ne tik kiekybinius, bet ir kokybinius (metimų į krepšį veiksmingumo, įvairovės ir kt.) rodiklius (Stonkus, 2003).

Komandos koreliacijos koeficientas nelygus nuliui, todėl galima daryti tik tokia išvadą, jog egzistuoja statistinis ryšys, o ne koks nors priežastingumas. Komandos koreliacijos koeficiento reikšmės yra silpnos nuo -0,5 iki -0,2 ir labai silpnos nuo 0 iki 0,2:

Komandos pataikytų ir praleistų taškų koreliacijos rodikliai

Metimai	Pirsono koeficientas
Pelnomų ir praleistų taškų	0,2381
Iš vidutinio nuotolio pelnytų ir pramestų taškų	0,286
Įmestų ir pramestų baudų	0,274
Iš tritaškių metimo zonos pataikytų ir pramestų taškų	– 0,131

3.3. Varžybų veiklos rodiklių lyginamoji analizė

Mažeikių SM skirtingo amžiaus grupių čempionatų pagrindiniai rodikliai statistiškai reikšmingai nesiskyrė (žr. 8 lentelėje).

Reikia pripažinti, kad komandos varžybų veiklos efektyvumą įtakoja varžovų komandos pajėgumas.

Žaidžiant savo amžiaus čempionate pelnomų taškų vidurkis per rungtynes skiriasi nuo žaidžiant prieš metais vyresnius varžovus – 8,27, o praleistų taškų vidurkis – 3,51. Krepšininkų metimų rezultatai statistiškai nedaug skiriasi tiek žaidžiant savo metų grupėje, tiek ir už metais vyresnius. Statistiškai reikšmingo skirtumo nenustatyta ir lyginant kitų rodiklių reikšmes.

Galima pastebėti, kad žaidžiant prieš vyresnius varžovus komandos puolimo ir gynybos statistiniai duomenys taip pat yra panašūs.

Mažeikių SM skirtingų amžiaus grupių čempionatų pagrindiniai rodikliai

Rodikliai		Per rungtynes									
	Efektyvumas	Praleisti taškai	Pelnyti taškai	Baudų metimai		Dvitaškiai metimai		Tritaškiai metimai		Atkovoti kamuoliai	Klaidos
				mesta	patai-kyta	mesta	patai-kyta	mesta	patai-kyta		
1996 metų gimimo krepšininkų komanda											
$\bar{X}$	68,77	70,45	67,23	20,50	12,41	43,59	20,18	18,18	4,82	38,64	20,64
MIN	26	53	39	8	5	33	14	11	1	27	10
MAX	124	100	97	31	22	52	28	33	11	52	33
σ	22,53	14,01	11,83	5,58	4,36	5,19	4,15	5,47	2,42	6,42	5,56
1995 metų gimimo krepšininkų komanda											
$\bar{X}$	60,5	66,94	72,44	17,0	11,5	41,5	19,5	18	4	41,5	22
MIN	40	52	52	4	2	31	11	16	3	38	15
MAX	81	86	98	30	21	52	28	20	5	45	29
σ	28,99	9,70	12,57	18,38	13,43	14,85	12,02	2,83	1,41	4,95	9,9

IŠVADOS

1. Apibendrinus jaunųjų krepšininkų varžybų veiklos rodiklius teoriniu aspektu, galima teigti, kad šių sportininkų varžybų veiklos rodikliai dar nepakankamai gerai ištirti, o jaunųjų krepšininkų, žaidžiančių ir savo, ir vyresniojo amžiaus grupėje, varžybų veiklos rodiklių kaita nebuvo nagrinėta.
2. Lyginant Mažeikių sporto mokyklos 1996 m. gimimo krepšininkų, žaidžiančių Lietuvos moksleivių krepšinio lygos skirtingo amžiaus čempionatuose, varžybų veiklos rodiklius, nustatyta, kad didžiausias nuokrypis nuo vidurkio: efektyvumo – 1996 m. gimimo krepšininkų komandos yra 22,53, o 1995 m. – 28,99. Taip pat didesnis komandos rezultatų nuokrypis nuo vidurkio yra: pelnytų taškų (atitinkamai 11,83 ir 12,57) ir klaidų (atitinkamai 5,56 ir 9,9). Žymiai didesnė σ rodiklio reikšmė yra mestų ir pataikytų baudų metais vyresnių krepšininkų čempionate – 18,38 ir 13,43, kai 1996 m. gimimo krepšininkų komandos yra 5,58 ir 4,36) ir dvitaškių metimų (atitinkamai bei 14,85 ir 12,02 bei 5,19 ir 4,15). Tačiau praleistų taškų vidutinis kvadratinis nuokrypis 1996 m. gimimo krepšininkų komandos yra 14,01, o 1995 m. – 9,70; atkovotų kamuolių atitinkamai 6,42 ir 4,95 bei mestų ir pataikytų tritaškių metimų atitinkamai 5,47 ir 2,42 bei 2,83 ir 1,41. Tai reiškia, kad komandos varžybų veiklos efektyvumą skirtinguose čempionatuose įtakoja varžovų komandos pajėgumas.
3. Jaunieji krepšininkai, žaidžiantys tiek savo amžiaus grupėje, tiek ir metais vyresniųjų čempionate, per rungtynes vidutiniškai padaro beveik tokį pat klaidų skaičių: atitinkamai 20,64 ir 20,5 klaidas. Tai daugiau nei vidutinis klaidų skaičius visų čempionate dalyvavusių komandų: 1996 m. gimimo yra 18,6, o 1995 m. – 16,5. Abiejuose čempionatuose pelnytų taškų vidurkis buvo panašus: 67,8 ir 69,4. Šie rodikliai tarp čempionatuose dalyvavusių komandų buvo septinti. Pagal praleistų taškų vidurkį per rungtynes 1996 m. gimimo krepšininkų komanda buvo ketvirta – 70,45, o metais vyresniųjų čempionate – antra (64,1). Analizuojant šiuos duomenis, galima teigti, kad I divizione žaidžiančios 1996 m. gimimo komandos atitinka II diviziono komandas, žaidžiančias 1995 m. gimimo čempionate.
4. Ištyrus Mažeikių sporto mokyklos 1996 m. gimimo krepšininkų, žaidžiančių Lietuvos moksleivių krepšinio lygos skirtingų amžiaus grupių čempionatuose, varžybų veiklos rodiklius ir atlikus lyginamąją analizę, galima teigti, kad krepšininkų varžybų veiklos rodikliai statistiškai reikšmingai nesiskiria tiek žaidžiant savo amžiaus, tiek ir metais vyresniųjų grupėje.

LITERATŪRA

1. Almonaitienė J. (2002). Bendravimo psichologija. Prieiga per internetą: <<http://www.tsi.su.lt/~donatas/info/book/Socialiniai%20dal/Junona%20Almonaitiene%20-%20Bendravimo%20psichologija.pdf>>.
2. Armas A. (2013). *Sportinį darbingumą lemiantys veiksniai*. Kaunas: LSU.
3. Armas A., Šniras Š. (2013). Interdependence-based model of consistency among competition cooperation and collaboration. *Ugdymas. Kūno kultūra. Sportas. LSU*, 1 (88), p. 9-17.
4. Balčiūnas M. (2005). *Optimalių fizinių krūvių taikymo veiksmingumas rengiant jaunuosius (15–16 m.) krepšininkus*. Kaunas: LKKA.
5. Balčiūnas M. (2004). Optimalių fizinių krūvių, taikant modelines pratybas, poveikis jaunųjų krepšininkų greitimui. *Ugdymas. Kūno kultūra. Sportas. LKKA*, Nr. 4 (54).
6. Balčiūnas M., Garastas V., Stonkus S. (2009). *Krepšininkų parengtumas: nustatymas ir įvertinimas. Studijų knyga*. Kaunas: LKKA, LKF.
7. Bitinas B. (1996). *Ugdymo filosofijos pagrindai*. Vilnius, VPU.
8. Buceta, M., Killik, L. (2000). *Coaching 15–18 year old players. Basketball for Young Players*. Madrid: FIBA.
9. Bump, A. (2000). *Sporto psichologija treneriui: studijų vadovas*. Vilnius: Lietuvos sporto informacijos centras.
10. Carmenati R. (1998). *Educating for Basketball*. Roma: World Association of Basketball Coaches.
11. Čižauskas A. (1983). *Krepšinio mokymas ir tobulinimas: Mokymo priemonė*. Vilnius.
12. Garastas V. (2002). *Krepšinio trenerio užrašai: greitojo puolimo taktika. Asmeninės gynybos pagrindai*. Vilnius: LSIC.
13. Garastas V. (2001). *Lietuvos krepšinis – mūsų džiaugsmas, pasididžiavimas ir meilė*. Vilnius: Rosma.
14. Jovaiša L. (2001). *Ugdymo mokslas ir praktika*. Vilnius: Agora.
15. Karčiauskas E., Stonkus S., Balčiūnas M. (2004). *Computer software for recording basketball game actions*.
16. Kardelis K. (2002). *Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai*. Kaunas: Judex.
17. Karoblis, P. (2005). *Sportinio rengimo teorija ir didaktika*. Vilnius: Elada.
18. Karoblis, P. (2003). *Jaunojo sportininko treniruotė*. Vilnius: LSIC.

19. Karoblis, P. (1999). *Sporto treniruotės teorija ir didaktika*. Vilnius: Elada.
20. Klimantowicz W. (1999). *Koszykuwka*. Warszawa: Centralny osrodek sportu.
21. Kreivytė R., Čižauskas A. (2007). Geriausių pasaulio moterų krepšinio komandų metimų į krepšį rodiklių kaita. *Ugdymas. Kūno kultūra. Sportas. LKKA*, 2 (65), p. 30 – 36.
22. Kryzewsky M. (2007). *USA Team Strategy in Japan*. FIBA Assist Magazine.
23. Kurtinaitis R., Stonkus S. (1999). *Greitis ir pozicinis puolimas*. Vilnius: LSIC.
24. Malinauskas, R. (2003) *Sporto psichologijos pagrindai*. Kaunas: LKKA.
25. Meidus L. (2005). *Sporto psichologija*. Vilnius: VPU.
26. Myers D.G. (2000). *Psichologija*. Vilnius: Poligrafija.
27. Milanovič W. (2000). Structure and characteristics of Scientific Research in the Domain of Sport Science. *5th Annual Congress of the European College of Sport Science*. Jyväskylä: Finland.
28. Miškinis K. (2002). *Sporto pedagogikos pagrindai*. Kaunas: LKKA.
29. *MKL finalo ketverte susigrums „Žalgirio“ ir „Lietuvos ryto“ dubleriai* (2012).[Žiūrėta 2013-01-03]. Prieiga per internetą: <<http://www.krepsinis.net/lietuva/mkl-finalo-ketverte-susigrums-zalgirio-ir-lietuvas-ryto-dubleriai/199273>>.
30. Momkauskas S. (2002). XXI amžiaus krepšinis: nuo mokslo praktikos link *Mokslinė konferencija, skirta Lietuvos krepšinio 80-mečiui*. Kaunas, 2002 m. balandžio 3-5 d.
31. Neumann H. (1998). *Basketball – Grundschule*. Stuttgart: Verlay Karl Hofmann.
32. Palaima J. (1987). *Fizinių pratimų mokymo psichologijos pagrindai*. Vilnius.
33. Paulauskas R. (2012). Kartotinio darbo ištvermė – jaunųjų krepšininkų fizinio pajėgumo požymis. *Treniravimo mokslo katedros mokslinė konferencija*. Kaunas, 2012 m. gruodžio 20 d.
34. Paulauskas R. (2012). *Krepšinio technika ir mokymas*. Vilnius: VPU.
35. Paulauskas R. (2008). Lietuvos jaunimo rinktinės žaidėjų fizinis išsivystymas, jo ypatumai ir kaita. *Ugdymas. Kūno kultūra. Sportas. LKKA*, 3 (70). p. 56-61.
36. Paulauskas R., Dadelienė R., Paulauskienė R., Skernevičius J. (2012). Anaerobic power and repetitive muscle work capacity of older elite and developing young basketball players. *Ugdymas. Kūno kultūra. Sportas. LKKA*, 2 (85), p. 48-53.
37. Paulauskas R. (2010). *Krepšininkų rengimo pagrindai: mokymo priemonė*. Vilnius: VPU leidykla.

38. Paulauskas R., Paulauskienė R. (2003). Didelio meistriškumo vyrų krepšinio komandos gynybos klaidų ypatumai. *Sporto mokslas*, 3(33). p. 59 – 61.
39. Paulauskas R., Paulauskienė R., Levinsonienė A. (2005). Lietuvos jaunučių krepšinio rinktinės rengimas Europos čempionatui ir adaptacija prie fizinių krūvių. *Sporto mokslas*, Nr. 2 (40).
40. Sakalauskas Š. (1995). *Jaunujų krepšininkų (16 – 18 m.) fizinio ir techninio rengimo efektyvinimo keliai*. Vilnius.
41. Skernevičius J., Raslanas A., Dėdelienė R. (2004). *Sporto mokslo tyrimų metodologija*. Vilnius: Lietuvos sporto informacijos centras.
42. Smith D. (1981). *Basketball. Multiple Offence and Defence*. New Jersey: Practice Hall.
43. *Sporto terminų žodynas* (2002). Kaunas: LKKA.
44. Stanislovaitis A. (2012). Tarsi iš molio sportininkus lipdantis Aleksas Stanislovaitis: „Jei man būtų leidę, iš Lino Kleizos būčiau padaręs gerą lengvaatletį“. [Žiūrėta 2013-01-03]. Prieiga per internetą: <<http://www.15min.lt/naujiena/sportas/lengvoji-atletika/tarsi-is-molio-sportininkus-lipdantis-aleksas-stanislovaitis-jei-man-butu-leide-is-lino-kleizos-buciau-padares-gera-lengvaatleti-133-230488#ixzz2Q8Hs5aFA>>.
45. Stonkus, S. (2003). *Krepšinis. Istorija. Teorija. Didaktika*. Kaunas: LKKA.
46. Stonkus S. (2000). Sportinio rengimo principai. *Treneris*, Nr. 1. p. 3 – 8.
47. Stonkus S. (1987). *Krepšinis. Žaidimo ypatybės. Tendencijos. Modeliai*. Vilnius: Lietuvos aukštojo ir spec. vidurinio mokslo ministerija.
48. Stonkus S. (1985). *Krepšinis*. Vilnius: Mokslas.
49. Stonkus S., Zuoza A., Jankus V., Pacenka R. (1998). *Žaidimai: teorija ir didaktika*. Kaunas: LKKI.
50. Summit P., Jennings D. (1996). *Basketball. Fundamentals and Team Play*. Chicago: Brown Beushmark Publishers.
51. Айрапетянц Л. Р. (1992). Методологические основы планирования и контроля соревновательной и тренировочной деятельности в спортивных играх. Москва.
52. Башкиров В. Г. (2001). В будущее с надеждой: Юношеский баскетбол - проблемы, перспективы. *Планета баскетбол*, №5, с. 27-30.
53. Боген М. М. (2007). *Тактическая подготовка - основа многолетнего спортивного совершенствования: учебное пособие*. Москва: Физическая культура.
54. Бондарь А. У. (1993). *Теоретико – методические основы повышения технического мастерства баскетболистов высокой квалификации*. Минск.

55. Гомельский А.Я. (1997). *Баскетбол. Секреты мастера: 1000 баскетбольных упражнений*. Москва: ФАИР.
56. Корягин В. М. (1997). Факторная структура физической и технической подготовленности баскетболистов высокой квалификации в многолетнем цикле тренировки. *Теория и практика физической культуры*, №3, с. 12-15.
57. Коузи Б., Пауэр Ф. (1975). *Баскетбол: концепции и анализ*. Москва.: Физкультура и спорт.
58. Линдеберг Ф. (1971). *Баскетбол: игра и обучение*. Москва.: Физкультура и спорт.
59. Платонов В. Н. (2004). *Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте*. Киев: Олимпийская литература.
60. Платонов В. Н. (1997). *Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте*. Киев: Олимпийская литература.
61. Столин, В.Б. (1983). *Самосознание личности*. Москва: Просвещение.
62. Ханин Ю. Л. (1980). *Психология общения в спорте*. Москва.

PRIEDAI

OFFICIAL STATISTICS SHEET

Competition Jaunlaikiniu "B" krepšinio žem. Date 2012.03.25 Place Sporto namai "Sauliai"
 Referee 1 Mindaugas Stankevičius Referee 2 Gediminas Chiušas Referee 3 _____
 Team A Kauno KM "Aistai" 1st Pe ScoreA 28 2nd Pe ScoreA 16 3rd Pe ScoreA 18 4th Pe ScoreA 19 5th Pe ScoreA 0 6th Pe ScoreA 0
 Team B Mažeikių SM 1st Pe ScoreB 10 2nd Pe ScoreB 25 3rd Pe ScoreB 21 4th Pe ScoreB 17 5th Pe ScoreB 0 6th Pe ScoreB 0
 Final Score A 81 Final Score B 73

TV ☒ None ☐ Live ☐ Delayed
 Complete ☐ Partial ☐

LEGEND

Sta ~ Starter
 Min ~ Minutes
 FG ~ Field Goal
 M ~ Made
 A ~ Attempted
 FT ~ Free throws
 REB ~ Rebounds
 O ~ Offensive
 D ~ Defensive
 AS ~ Assist
 PF/TF ~ Personal or technical fouls
 TO ~ Turnovers/loss of possession of the ball
 ST ~ Steals
 BS ~ Blocked Shots
 Pe ~ Period

ATTENTION

1. Immediately after completion of the game, the statistics sheet must be sent to the Office of FIBA Europe via computer network.
 2. This statistics sheet must be FAXED to the Office of FIBA Europe
 FAX: +49 89 78 06 03 23
 within 1 hour after the game.
 3. The original of this statistics sheet must be given to the FIBA Europe Commissioner of the game.

FOR FIBA EUROPE

Team A - Players		Sta	Min	2 Point FG		3 Point FG		FT		REB		AS		PF/TF		TO	ST		BS	EFF	POINTS
No.				M	A	M	A	M	A	Off	Def	Total	Com	Rec	Com		Rec	Com			
1		*	35:29	10	14	0	1	4	7	4	6	10	2	4	7	2	2	1	1	31	24
1		*	40:00	3	10	0	2	4	5	2	5	7	7	1	5	4	1	1	1	15	10
1			00:00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1		*	35:30	2	5	1	5	4	6	0	2	2	2	1	4	1	1	1	1	9	11
1			04:31	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	-1	0
12			00:00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13		*	35:09	3	6	1	2	0	0	0	1	1	2	3	0	1	3	1	0	8	9
14			00:00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15		*	40:00	7	13	2	8	7	9	4	9	13	2	2	7	0	3	2	0	38	27
18			00:00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32			04:30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34			04:51	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Coach: Mecišovas Dedeilis		TF	TOTAL	25	50	4	18	19	27	12	24	36	15	11	23	9	11	6	3	108	81

Percentages 50.0 22.2 70.4

No.	Team B - Players	Sta	Min	2 Point FG		3 Point FG		FT		REB		AS	PF/TF		TO	ST	BS	EFF	POINTS			
				M	A	M	A	M	A	Off	Def		Total	Com						Rec	Com	Rec
4			17:50	3	5	0	2	0	0	2	2	4	2	2	1	0	0	0	7	6		
6			00:00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
7		*	40:00	9	14	0	2	2	4	0	5	5	1	2	4	2	1	0	0	18	20	
8		*	12:29	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-11	0	
9		*	35:25	1	2	2	8	0	0	0	4	4	3	4	2	0	2	0	0	8	8	
10			21:43	3	4	1	2	0	0	1	3	4	0	1	0	3	0	1	1	7	9	
11			00:00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
13		*	31:19	3	8	1	1	0	0	1	4	5	0	4	1	6	0	1	2	-1	9	
14			07:31	1	1	0	0	0	0	0	1	2	3	0	2	0	0	0	1	0	4	2
15		*	33:43	8	14	1	1	0	0	4	12	16	3	3	3	3	1	0	2	27	19	
Team																						
	Coach: Vaidmantas Berys	TF	TOTAL	28	62	5	16	2	4	12	33	46	8	23	11	16	4	3	6	81	73	

Percentages 53.8 31.2 50.0

Komanda A Š. MAŽEKLIČIČIO KAL - PHILIPS Komanda B MAŽEKLIČ. SM

Varžybos: Jaunųjų Vaidų A Rungtynių Nr.: 008 Vyr. teisėjas: Stasys Džigelis, E.
Data: 2011-10-29 Laikas: 13⁰⁰ Teisėjas 1: Litvinavičius S.
Vieta: S. Radvilavičiaus KA Rungtynių G. A. Pilsnės Teisėjas 2: _____
Komisarai: _____

Komanda A S. MARKULIONIS KALI - PULIŠS
Aprangos spalva GELIJA
Minutės pertraukėlės **Komandinės pražangos**
 I-II

4	
---	--

 Kėlinys I

X	2	3	4
---	---	---	---

 II

X	2	3	4
---	---	---	---

 III-IV

--	--

 Kėlinys III

X	2	3	4
---	---	---	---

 IV

X	2	3	4
---	---	---	---

Pratesimai

--	--

Licen- cijos Nr.	Vardas ir pavardė	Nr.	Dėmesio taikymas	Pražangos				
				1	2	3	4	5
540		4	X					
589		5	X	P				
01		6	X	P	P	P		
236		7	X	P	1	P		
520		8	X					
468		9	X					
519		10	X	P ₂	P ₂	P ₂	P ₁	
576		11	X					
3561		12	X	P	P ₂			
119		13	X	P	P	P	P	
027		14	X	P	P		P ₂	
4468		15	X	P	P			

Treneris: RAZUTIS, G. *[Signature]*
Trenerio asistentas: *[Signature]*

Komanda B HAUTLEY SM
Aprangos spalva MELYNA
Minutės pertraukėlės **Komandinės pražangos**
 I-II

 Kėlinys ①

X	2	3	4

 ②

X	2	3	4

 III-IV

 Kėlinys ③

X	2	3	4

 ④

X	2	3	4

Pratėsimai

Licencijos Nr.	Vardas ir pavardė	Nr.	Techninės priemonės žymėjimas	Prašangos				
				1	2	3	4	5
591		4	X	P	P ₁			
005		5	X	P				
539		6	X	P				
43		7	X	P				
989		8	X	P	P ₁	P ₂	P ₃	P ₄
585		9	X	P				
14		10	X	P				
082		11	X	P				
006		12	X	P				
569		13	X	P				
7905		14	X					
618		15	X	P	P ₁	P ₂		

Treneris: BERTVS. J. 1044

Sekretorius: G. WILKIE, J. TE

Sekretoriaus asistentas: J. KASIEKVIENE

Laikininkas: G STANKENČIŲ

24" laikininkas: _____

REZULTATAS												
A			B			A			B			
4	1	1				41	41	13	81	81	121	121
9	2	2	15			42	42		82	82	122	122
	3	3		13		43	43	15	83	83	123	123
9	4	4				44	44		84	84	124	124
	5	5	4	15		45	45	15	85	85	125	125
13	6	6			6	46	46		86	86	126	126
	7	7	9			47	47	13	87	87	127	127
7	8	8				48	48		88	88	128	128
	9	9		5		49	49	15	89	89	129	129
15	10	10	9			50	50		90	90	130	130
	11	11		5		51	51		91	91	131	131
7	12	12	9			52	52	9	92	92	132	132
	13	13	9			53	53		93	93	133	133
6	14	14	9	10		54	54		94	94	134	134
	15	15				55	55	9	95	95	135	135
	16	16	11			56	56		96	96	136	136
7	17	17		10		57	57	15	97	97	137	137
	18	18	15	9		58	58		98	98	138	138
11	19	19	9	9		59	59	15	99	99	139	139
	20	20	9			60	60		100	100	140	140
15	21	21		13		61	61	4	101	101	141	141
	22	22				62	62		102	102	142	142
11	23	23	9	8		63	63	13	103	103	143	143
11	24	24	9			64	64		104	104	144	144
	25	25		11		65	65	12	105	105	145	145
	26	26	15	11		66	66		106	106	146	146
10	27	27	11		9	67	67	15	107	107	147	147
	28	28		8		68	68		108	108	148	148
12	29	29	15	9		69	69	15	109	109	149	149
11	30	30		9		70	70	15	110	110	150	150
11	31	31	15			71	71	15	111	111	151	151
	32	32				72	72		112	112	152	152
11	33	33	9			73	73	15	113	113	153	153
	34	34				74	74		114	114	154	154
	35	35	2			75	75	15	115	115	155	155
6	36	36	9			76	76		116	116	156	156
	37	37	8			77	77	15	117	117	157	157
13	38	38				78	78		118	118	158	158
	39	39	9			79	79	12	119	119	159	159
15	40	40				80	80		120	120	160	160

Kélinys ① A 17 B 29 Kélinys ② A 14 B 19

Kélinys III A

1	2
---	---

 B

1	2
---	---

 Kélinys IV A

2	1
---	---

 B

1	2
---	---

GALUTINIS REZULTATAS: KOMANDA A KOMANDA B

LAIMEJUSI KOMANDA: MAZEIKU SM

Vyr. teisėjo parašas:

Teisejo 1 parašas:

Teisėjo 2 parašas:

Kapitono parašas protesto atveju
